

Iktatószám:	MJCS/85...A./2023.	
Címzett:	Mártély Községi Önkormányzat Képviselő-testülete	
Melléklet:	1 db határozati javaslat	
Tárgy:	Helyi Esélyegyenlőségi Program elfogadása	
Készítette:	Pótári Mihály Zsolt intézményvezető és a Jogi Iroda – Jogi Csoport	
Az anyagot látta:	Előadó:	
	Csoportvezető:	
	Irodavezető:	
	Aljegyző:	
	Jegyző:	
	Polgármester:	
Véleményezésre megküldve:	Pénzügyi és Ügyrendi Bizottságnak	
Napirend kapcsán meghívandó:	nincs	
Tárgyalás módja:	<u>NYÍLT</u> ZÁRT az Möt. 46. § (2) bekezdés alábbi pontja alapján: ☐ a) önkormányzati hatósági, összeférhetlenségi, méltatlansági, kintüntetési ügy tárgyalásakor, fegyelmi büntetés kiszabása, valamint vagyonyilatkozattal kapcsolatos eljárás esetén ☐ b) érintett kérésére választás, kinevezés, felmentés, vezetői megbízás adása, annak visszavonása, fegyelmi eljárás megindítása és állásfoglalást igénylő személyi ügy tárgyalásakor ☐ c) vagyonával való rendelkezés esetén, továbbá az általa kiírt pályázat feltételeinek meghatározásakor, a pályázat tárgyalásakor, ha a nyilvános tárgyalás az önkormányzat vagy más érintett üzleti érdekét sértené	

Iktatószám: MJCS/85-A/2023

Tárgy: Helyi Esélyegyenlőségi Program elfogadása

**Mártély Községi Önkormányzat
Képviselő-testülete**

Tisztelt Képviselő-testület!

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. év CXXV. törvény 63/A § értelmében a településeknek rendelkezni kell esélyegyenlőségi programmal, mely feltárja és elemzi a település esélyegyenlőségi problémáit, megkeresi a beavatkozási pontokat, és öt évre szóló intézkedési terv mentén határozza meg a teendőket azok kezelésére.

Az esélyegyenlőségi program a feltétele annak, hogy a helyi önkormányzat bármely hazai vagy Európai Unió támogatásban részesüljön.

A Program célja a törvénnyel megegyezően annak biztosítása, hogy az élet valamennyi területén megelőzze a hátrányos megkülönböztetést és elősegítse egyes társadalmi csoportok tagjainak esélyegyenlőségét, különös tekintettel a kiemelten védett csoportokra, a cigányokra, a nőkre és a fogyatékos személyekre, valamint a gyermekekre és az időskorúakra.

Mártély Községi Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférést
- a diszkriminációmentességet
- szegregációmentességet
- a foglalkoztatás, szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.

Az Intézkedési Tervben összefoglalóan, majd külön-külön részletezve is bemutatásra kerülnek a helyzetelemzés megállapításai, valamint a vállalt feladatok.

Az Intézkedési Terv a kiemelt célcsoportok közül érinti a romák és/vagy mélyszegénységben élők, a gyermekek, az idősek, a nők, a fogyatékkal élők, valamint több célcsoportot együttesen érintő, településszintű megállapításokat.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést áttekinteni és a határozati javaslatot elfogadni szíveskedjenek.

Mártély, 2023. december 11.

Tisztelettel:

**Ambrus István sk
polgármester**

Mártély Községi Önkormányzat
Képviselő-testületének
.../2023. (.....) határozata
Tárgy: Helyi Esélyegyenlőségi Program elfogadása

HATÁROZATI JAVASLAT

1. Mártély Községi Önkormányzat Képviselő-testülete megtárgyalta és elfogadja jelen előterjesztés 1. számú mellékletét képező Helyi Esélyegyenlőségi Programot.
2. Mártély Községi Önkormányzat Képviselő-testülete felhatalmazza a helyi esélyegyenlőségi munkatársat a Programmal kapcsolatos további intézkedések megtételére.

Határidő: azonnali

Felelős: helyi esélyegyenlőségi munkatárs

Ambrus István sk.
polgármester

Angyal Zsolt sk.
jegyző

A határozatról értesül:

1. Tisztviselők, Helyben
2. Mártélyi Általános Művelődési Központ, Helyi esélyegyenlőségi munkatárs
3. Irattár

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Mártély Községi Önkormányzat

2024-2029

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk.....	11
Célok.....	12
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	13
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	13
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	14
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	19
3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet.....	19
3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció.....	20
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	37
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	56
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	63
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	69
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	73
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	74
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	75
1. A HEP IT részletei.....	75
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése.....	75
Jövőképünk.....	75
Az intézkedési területek részletes kifejtése (intézkedésenként, kitöltése javasolt, opcionális).....	76
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	78
3. Megvalósítás.....	81
3.1 A megvalósítás előkészítése.....	81
3.2 A megvalósítás folyamata.....	81
3.3 Monitoring és visszacsatolás.....	84
3.4 Nyilvánosság.....	84
3.6 Érvényesülés, módosítás.....	85
4. Elfogadás módja és dátuma.....	86

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva** Mártély Község Önkormányzata

Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Földrajzi elhelyezkedés

Mártély község Csongrád megye Hódmezővásárhelyi kistérségében található. Községünk észak-nyugati irányban 10 km-re fekszik Hódmezővásárhelytől, a Tisza partján. Természeti környezete a Dél-Alföldön az Alföldi és a Tisza folyóparti geológiai és bioszférikus adottságaival rendelkezik.

1. kép: Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Local Agenda, Hódmezővásárhelyi Kistérség Gazdaságfejlesztési terve

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

A természeti adottságok alatt elsősorban külső meghatározottságként az éghajlat, illetve ide kapcsolódóan a vízellátottság, s részben a vízháztartás, belső adottságként a domborzat jellegzetességei, és a belvízérzékenység, a talajadottságok, illetve a növényzet, pontosabban az egyes növényzettel borított élőhelyek jellege és minősége érthető. Mártély Csongrád megye K-i részén, a *Körös–Maros köze* és az *Alsó-Tisza vidék* középtájában helyezkedik el. A települést a *Csongrádi-sík* és a *Dél-Tisza-völgy* kistáj foglalja magába. A falu domborzatát a Tisza ártere alkotja.

A térség legmélyebb része 76,5, míg a legmagasabb térszint 87 mBf körül alakul. A tíz méteres szintkülönbség tagolt, enyhén a Tisza felé lejtő felszínt takar, amely alkalmassá teszi e területet a vizekkel való ártéri gazdálkodásra. Az éghajlatra jellemző a meleg, száraz, forró nyár, viszonylag meleg ősz, mérsékelt hideg tél. A napfénytartam évi összege 2050-2100 óra között változik az évi középhőmérséklet 10,2-10,6 °C között alakul.

A terület csapadékban szegény, az évi csapadék összege átlagosan 540-580 mm körüli. A legtöbb csapadék májusban és júniusban, a legkevesebb pedig januárban hullik. Az éghajlat alapvető jellemzője a szélsőséges csapadékmegoszlás, amelynek szélsőségei egyszerre jelentkeznek éven belül, de az évek között is. A térség vízellátottságára a télvégi, kora tavaszi, illetve a nyárvégi, őszi vízbőségek mellett a tavaszi, kora nyári vízhiányok jellemzők. A lehetséges párolgás sok év átlagában jellemzően meghaladja a tényleges párolgás mértékét, és ez a vízhiány a vegetációs periódusban okoz gondokat.

Az évek közti megoszlás alapvető jellegzetessége a Közép-Tiszán a száraz és nedves periódusok váltakozása. A XX. század alapvető jellegzetessége, hogy az éghajlat túlnyomó részben (51%) száraz, illetve nedves (32%), s csak a fennmaradó időszak (17%) volt kedvező. Miután a település az Alföld legmélyebb részén fekszik, a nedves periódusra jellemző belvizesedés nagy területeket érint. Ugyanakkor belvíz száraz években is jelentkezhet a csapadék éven belüli szélsőségeinek következtében. Ilyenkor ugyanabban az évben egymást rövid időn belül követheti a belvíz és az aszály. Mártély a Tisza vízgyűjtőmedencéjéhez tartozik. Egészében száraz, gyér lefolyású, erősen vízhiányos terület, de a csapadékos időszakokban a belvíz problémát jelent. A magasabban fekvő területen kisebb-nagyobb lefolyástalan területek húzódnak, amelyeken csapadékosabb időszakokban megrekedhet a víz. A mély fekvés mellett e mozzanat is felelős a térség belvízérzékenységért.

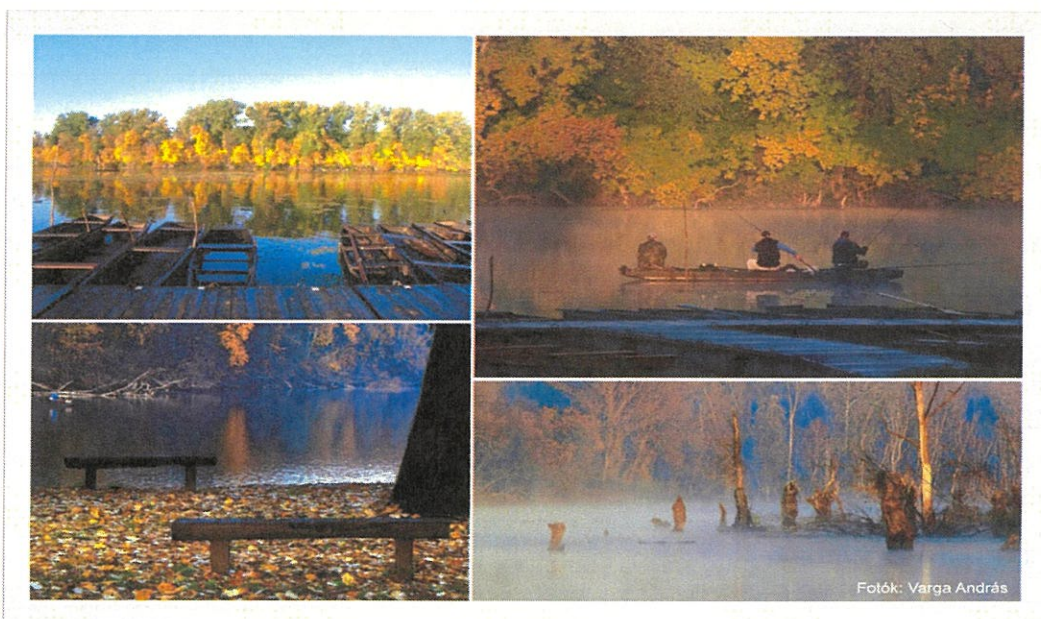
Mártély a Hódmezővásárhelyi Kistérség egyik legjelentősebb állóvize, a Mártélyi-holtág mellett fekszik. Az itt élők ivóvíz igényét a pleisztocén folyóvízi ösztet rétegzett vízadó szintjeit megcsapoló 320 m mélységbe telepített, jó vízhozamú kút biztosítja. A talajvíz általában 2-4 m között található, szennyezett.

Mártély területe az Alföld legmélyebb medencéjében található. Földtani felépítését a mélyre süllyedt medencealjra települt nagy vastagságú tengeri, majd édesvízi üledékközet határozza meg. A tektonikus süllyedéket feltöltő folyó hordalékanyaga többrétegű hévíztároló üledékösztetet hozott létre (alsó és felső Pannon rétegek). Erre települtek a 800-2500 m mély hévíz kutak, amelyek a környék (Hódmezővásárhely, Szentés) geotermikus energia hasznosításában szerepet játszanak.

E rétegek folytatásaként alakultak ki a pleisztocén rétegek 700-800 m mélyen, több ciklusban és különböző vastagságban, amely rétegek adják a térség ivóvízbázisát. A holocén korú rétegek anyagát is folyóvízi üledékek jellemzik, amelyek horizontálisan és vertikálisan keverve jelennek meg (homok, iszap, kőzetliszt, agyag). A talajtakaró összfelületének nagyobb részét csernozjom talajtípusok teszik ki. Ezen belül a legnagyobb területre agyagos vályog, vályog mechanikai összetételű, gyengén savanyú kémhatású, mélyben sós réti csernozjom talajok terjednek ki. A védett ártéren a humuszos öntéstalajok, a hullámtéri részen pedig nyers öntéstalajok a jellemzőek. A talajtani adottságok (réti, réti öntés, csernozjom) a szántóföldi művelésnek kedveznek elsősorban. A szántóművelésre kevésbé alkalmas (réti szolonyecek) területeket, nagyobb részt rét vagy legelőként hasznosítják, az egyéb talajokon (mészlepedékes csernozjom, mélyben sós mészlepedékes csernozjom, mélyben sós csernozjom) erdőművelést folytatnak. A talajadottságok az ártéri területeken a térség vízellátottságához igazodnak. Az egykori árterek szántóföldi művelésre nem javasolt, illetve igen gyenge vagy gyenge termőhelyi adottságú kategóriába esnek, míg az egykor volt ármentes szintek, ahol is a talaj kialakulásában a víz nem, vagy csak kismértékben játszott szerepet, általában szántókként jól, vagy kiválóan hasznosíthatók.

Községünk geomorfológiai adottságait tekintve az egész térséget meghatározó sokrétű antropogén hatásoknak kitett kultúrtáj-jellegű Dél-Alföldre illeszkedik, azonban a nagytáj jellemzői mellett a Tisza holtág miatt alapvetően egy önálló földtani képződés is megfigyelhető, amely mind a helyi flóra, mind pedig a faunaelemekben jelentkezik. A Mártélyi Tisza holtág, olyan morotva tó, amely az alsó végén összeköttetésben van az anyafolyóval. Mártély községet -ha a morotvát is tekintetbe vesszük- a Tisza folyó teljesen körbeöleli, és annak hullámterében fekszik. A **Mártélyi Tájvédelmi Körzet**, a Tisza hullámtérének itteni bal parti szakaszán létesült, az ország harmadik tájvédelmi körzeteként. Védetté, 1971-ben nyilvánították. Mint tájemlék sajátosan magyar adottság. A Mártélyi Tájvédelmi Körzet kezelője a Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatósága.

A Tisza a múlt század második felében történt szabályozása jellegzetes, egyéni vonásokban gazdag környezetet alakított ki a védőtöltések és a folyóvíz közötti hullámtérben. A több mint 2000 hektáros védett hullámtér Mártély magasságában kezdődik, északi határa a mártélyi Holt Tisza. Innen dél felé 10 km hosszan húzódik, nyugaton a folyóvíz, keleten az árvízvédelmi töltés, délen a Hódmezővásárhelyről kivezető, úgynevezett régi szegedi kövesút hullámtéri szakasza zárja le - a tájvédelmi körzetet. Az így körülhatárolt terület három zónára tagolódik. Északi harmada a mártélyi holtággal övezett Ányás-sziget, és a morotva partvonalát elfoglaló strandhelyek, nyaralóépületek keskeny sávja. Itt elsődlegesen az üdülés szolgáltatásban áll a tájvédelem. A mártélyi szakaszhoz kapcsolódik a közönség által tömegesen látogatott nyaralóhely, és a háboríthatatlanságot igénylő, növény és állattani szempontokból érdekelt területrészek közötti ütközőzóna. Ez az úgynevezett Kutyaferéki-hullámtér a körtvélyesi holtágnál végződik. A tájvédelmi körzetnek e második morotvája Körtvélyes és Barci rét elnevezésű részekre tagolja a terület déli harmadát.

Állat és növényvilág

A kistérség növényföldrajzilag a Pannóniai flóratartomány (Pannonicum) Alföld flóraidékén (Eupannonicum) Tiszántúl (Crisicum) flórajáráshoz tartozik. A vidék potenciális növénytársulásai sziki-, pusztai tölgyesek, míg a nyílt társulások közül a löszpusztarétek és a homoki legelők. A Tisza menti területek természetes vegetációjában fűzligetek, bokorfüzesek, tölgy-kóris-szil ligeterdők, valamint pusztai tölgyesek maradványai figyelhetők meg. A száraz XIX. században elkezdődött folyószabályozási munkálatok jelentősen átalakították a vidék ökológiai viszonyait, ezzel megszüntetve illetve összezsugorítva a magasártéri ligeterdők élőhelyeit, és kialakítva ugyanakkor új élőhely típusokat, mint a levágott morotvák mocsarait, illetve a szikeseket.

A térségre gazdag madárvilág és az apróvadas állatállomány (mezei nyúl, fácán) jellemző, de vadászható nagyvadként megjelenik az őz, néha szarvas és a hullámtéren vaddisznó.

Kísérletek folytak a hódok újbóli megtelepítésére is. A természetes rendszerek a kistérségben leépültek, jellemző a természetszerű erdők alacsony aránya, amelyek csak a hullámtéren fordulnak elő. Vizes élőhelyek sincsenek nagyobb számban a kistérségben, és a gyepterületek kiterjedése sem nagy. Mozaikosságra, a domborzati adottságokhoz való alkalmazkodásra, csupán a Kakasszéki-ér vonalát követő kistáblás szántóterületek utalnak. Jellemző, hogy a gyenge adottságú területeken is nagytáblás szántóművelést folytatnak. E kistérségben hiányoznak leginkább a jó és kedvező vízgazdálkodású természetes rendszerek. A térség nem gazdálkodik az ide érkező vízzel, ami mind a gazdálkodás, mind a biológiai vízsükségletek felől közelítve annyit tesz, hogy a felhasznált víz mennyisége kevesebb a területre ténylegesen jutó víz mennyiségénél. A különbség kisebb részben természetes folyamatok (párolgás, elfolyás) nagyobb részben emberi beavatkozások (belvízelvezetés) következtében elvész. Ugyanakkor a ténylegesen itt maradó víz mennyisége sem a vegetációs, sem pedig a gazdálkodási vízigények kielégítésére nem elegendő. Vízbőség idején tehát belvizekkel, a szárazabb időszakokban viszont aszályal találkozhatunk, így elmondható, hogy a kistérség egyszerre szenved a víztől és annak hiányától.

A tájvédelmi körzet területén nagyon sok növény és állatfaj található meg. A táj 60 %-át természetes, de főleg telepített facsoportok, erdők borítják. A 80-100 éves nyarasok és füzesek a folyószabályozások korából valók. Az árvízvédelmi töltésekkel párhuzamosan futó öreg fűz-nyár galériaerdők látszatra természetszerűnek hatnak, de azokat zömmel a töltések megépítése után telepítették. Megőrzésük mégis fontos. Nem csak tájképi szempontból, hanem azért is mert sok odúlakó állatnak, madaraknak,

denevéreknek adnak otthont. A változatos korú fehérfűz, nyár, kőris illetve kocsányos tölgy erdők igen gazdag élővilágot rejtenek.

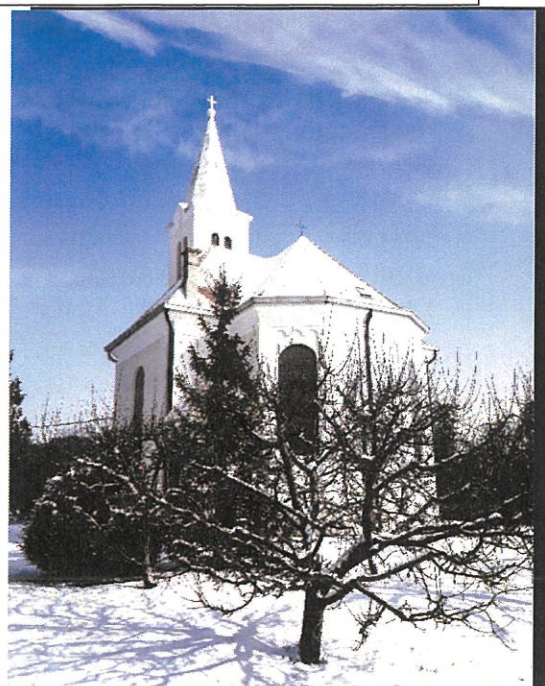
Az elmocсарasodó holtágakban, kubikgödrökben virágzik a rence (*Utricularia vulgaris*), a rucaöröm (*Salvinia natans*), a sulyom (*Trapa natans*) és a vízidara (*Wolffia arrhiza*.) A vízben igen gazdag a halfauna is. Eddig **36 halfaj** előfordulása bizonyított, melyek közül a sima- és a vágótok (*Acipenser nudiventris*, *A. güldenstaedti colchicus*), a lápi póc (*Umbra krameri*), a vágó csík (*Cobitis taenia*), a lápos vizetből ismert réti csík (*Misgurnis fossilis*), a magyar- és német bucó (*Zingel zingel*, *Z. streber*) érdemel külön is említést. Természetesen a horgászok számára nem ezek a védett és ritka fajok jelentik a vonzerőt, hanem a méretes pontyok, csukák, süllők és a hatalmas lesőharcsák. A halak és a vízi rovarok mellett a hüllők és kételtűek jelentik a fő élelemforrást azoknak a madártömegeknek, amelyek miatt a 1979-ben a **tájvédelmi körzet felkerült a Ramsari Egyezmény listájára**. Eddig összesen **254 madárfaj** jelenlétét sikerült kimutatni a területről, melyből 112 faj költött is. A buja ártéri növényzetben talál fészkelő helyet magának a fülemüle (*Luscinia megarhynchos*), a zöldike (*Carduelis chloris*), vagy barátposzáta (*Sylvia articapilla*) és a városokból is jól ismert feketeterítő (*Turdus merula*) is. A természetközeli öreg erdők madárvilág is igen sokszínű. Az odvas fák üregeiben költ a macskabagoly (*Strix aluco*). A húszméteres magasságot is meghaladó lombkoronában valamikor költött a rétisas (*Haliaeetus albicilla*) is, viszont ma is költ a barna kánya (*Milvus migrans*) és a fekete gólya (*Ciconia nigra*). A tavaszi áradások során az elöntött réteken tömegével jelennek meg a vonuló récék. A vízszint csökkenésével jön el a gémelek és a gólyák ideje. A visszamaradó vizekben nagy csapatokban keresik a halat a gázlómadarak: nagy kócsagok (*Egretta alba*), kanalasgémelek (*Platalea leucorodia*), szürke gémelek (*Ardea cinerea*), kis kócsagok (*Egretta garzetta*), bakcsók (*Nycticorax nycticorax*). Ezen kívül még jelen vannak gémelek is, és élnek itt vidrák (*Lutra lutra*) is. A 2005. novemberében avatta fel a hódmezővásárhelyi önkormányzat az "Ártéri tanösvényt", amely a Mártélyi holtág természeti értékeit mutatja be egy izgalmas séta során ²

1.1.1.1 Kultúra, örökség

Az 1300 lakosú Mártély kezdetektől fogva lakott terület volt. A mai település „jogelődjét” Zenth Adriánmartyrt már 1024-ben említi a zalavári bencés rendi apátság egyik oklevele, a Szent István nevére hamisított irat szerint 1019-ben már monostor is épült ezen a helyen de régészeti leletek a magyarok honfoglalását megelőző korokból is ismertek. A kis halászfalut a birtokos apátság védőszentjéről Szent Adorján mártírról nevezték el (véltetően ő volt a falu templomának védőszentje is) és ez a meglehetősen hosszú névváltozat alakult az idők során Mártélyá. A magyar okleveles anyagba ekkor került bele Mártély neve, ahol pár év múlva már eklézsia is állott.³

A XIV. századtól már sűrűbben találkozhatunk oklevelekben Mártély nevével. Ezek egyikéből tudjuk, hogy az 1330-as éveiben az apátság Károly királytól határjárás engedélyezését kérte.

A történelem során a társadalomban is változások következtek be. A rugalmas Árpád-kori társadalmi rétegződés megszűnt, az osztályok között kemény válaszfalak fejlődtek ki.

2. kép: a mártélyi Szent Adorján-templom

²

Forrás: Mártély Tájvédelmi Körzet

³

Forrás : Mártély Településképi Arculati Kézikönyv

A mártélyi nép szintén részt vett a Dózsa-féle lázadásban, de a főcsapattól külön, a bácsiakkal alkotott fosztogató, rabló szabadcsapatot.

Mártély birtoklási története elég színes képet mutat a XVI. században. A község hol Magyarországhoz, hol pedig Erdélyhez tartozott, mert az országot a váradi békében Szapolyai János egészen a Tiszáig kapta birtokul.

A környéken 1784-ben felvett II. katonai felmérés térképei szerint Mártély az ún. „vásárhelyi szállások” része volt, önálló belterületi jellegű falumag nélkül, a határban már viszonylag sok kisebb-nagyobb építménnyel.

1857-ben épült a Késmárki szélmalom, mely 1954-ig működött a településen, mely az elmondások szerint igen jó lisztet adott. Szalay Ferenc festőművész vásárolta meg, hogy megmentve a pusztulástól az utókornak megmaradjon. De megtalálható volt a faluban a hengermalom is, mellette a pékműhely, mely csak 1944 után nyitott. Működött a faluban szikvízüzem, cipész, szappanfőző. Létesítettek tejcsarnokot, ahová behordták a tejet, feldolgozták és úgy adták tovább. Mártély 1978-tól önálló közigazgatással működő község.

A tájvédelmi körzet névadó települése Mártély már jó ideje kedvelt helye a festőknek is. A Hódmezővásárhelyi Művésztelepről gyakran járt ide Tornyai János, Endre Béla, Kohán György.

Több évtizede nyári képzőművész alkotótábor is működik a vízparton. Mártély 1928 óta ismert, mint üdülőhely.

Gazdasági-társadalmi környezet bemutatása

Mártély község közigazgatásilag a Csongrád-Csanád megyei Hódmezővásárhelyi kistérséghez tartozik. A kistérséget a Szegedi, Makói, Kistéleki, Szentesi kistérségek, és a Békés megyében található Orosházai kistérség határolják. A kistérségben összesen négy település található, amelyek közül kettő, Mártély és Székkutas község, a másik kettő pedig város, Mindszent, és a kistérség névadója és központja, Hódmezővásárhely, amely megyei jogú város. A kistérség területe 70,8 ezer ha, 708 km²,

ezzel a megye 7 statisztikai *3. kép: Mártély vasútállomása*

7

Korm. Rendeletben foglalt kistérségek fejlettségi listáján a 174 hely közül a 81. helyet foglalja el. A térség településszerkezetére az alföldi nagyfalvas településszerkezet jellemző. A meghatározó központ szerepét Hódmezővásárhely település tölti be. A lakosság megoszlását tekintve elmondhatjuk, hogy a kistérség lakosságának 94%-a városi, és a lakosság 80%-a a központban Hódmezővásárhelyen él. A két község közül Mártély település a kisebb lakosságszámmal rendelkező, lakónépessége 1269 fő (2022, KSH).

Társadalom

A Tisza-mente népességének jelentős része az ország legelmaradottabb, rendszerváltozásban is vesztes településeiben, kistérségeiben él.

A Hódmezővásárhelyi kistérséget az általános hazai demográfiai helyzethez hasonlóan előregedő és csökkenő népesség jellemzi. A kistérség településeinek népessége 1970. és 2022. között 15 %-kal csökkent. A természetes fogyás trendje miatt Hódmezővásárhely népessége valószínűleg tartósan 50 ezer fő, a kistérség népessége 60 ezer fő alatt marad; de a csökkenés intenzitása középtávon nem növekszik. 2017- től a népesség csökkenése a kistérség települései közül Mártélyon a legcsekélyebb.

Év	Fő (TS 001)	Változás
2017	1 310	bázis év
2018	1 307	99,77%
2019	1 289	98,62%
2020	1 303	101,09%
2021	1 296	99,46%
2022	1 269	97,92%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2020)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők é férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	664	645	1309	50,73%	49,27%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			44	3,36%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	105	104	209	8,02%	7,94%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	17	22	39	1,30%	1,68%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	394	346	740	30,10%	26,43%

60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	36	44	80	2,75%	3,36%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	112	129	241	8,56%	9,85%

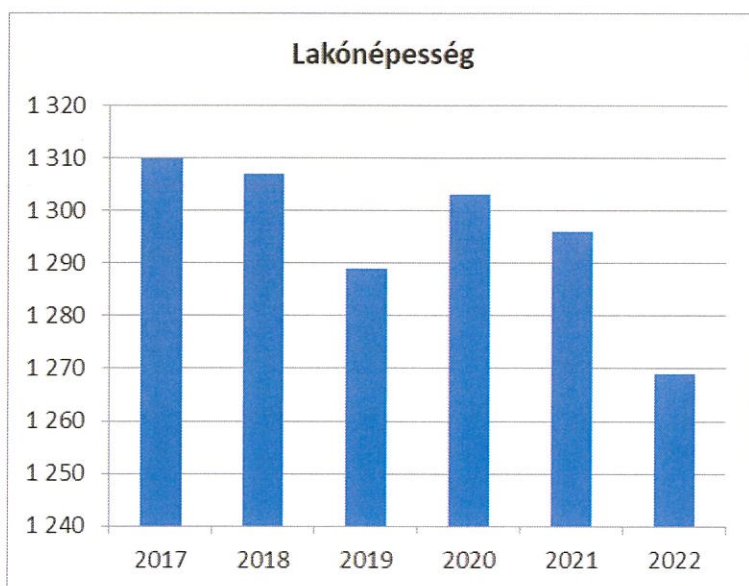
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az állandó népesség számát úgy értelmezzük, mint a bejelentett állandó népességet. Tehát az adott területen bejelentett lakóhellyel (állandó lakással) rendelkező személyek tartoznak a bejelentett állandó népesség körébe, függetlenül attól, hogy van-e máshol bejelentett tartózkodási helyük (ideiglenes lakásuk), vagy hogy az összeírás eszmei időpontjában jelen voltak-e. a 0-14 évesek és 65 év feletti aránya a népességen belül csaknem megegyezik, 16-18%. Az aktív korú 18-59 évesek száma a legmagasabb, arányuk 56%

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2017	211	201	104,98%
2018	216	202	106,93%
2019	233	199	117,09%
2020	241	209	115,31%
2021	247	225	109,78%
2022	244	247	98,79%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Településünkön is jellemző a 65 feletti lakosság arányának növekedése és ezzel a párhuzamosan a 0-14 éves korosztály létszámának az arányának növekedése is. Ahogy azt az öregedési index is mutatja, településünk Mártély kismértékben bár, de fiatalodott, melyből következik, hogy az idősek és a gyermekek ellátására fokozottan van szükség.

A lakosság száma 2017 óta kismértékben csökkent, viszont megfigyelhető, hogy a gyermekek száma 46 fővel több lett. A település népessége bár csökkent, de a lakosság fiatalodott.

Kultúra, civil szervezetek, települési megtartóerő

A helyi identitás és hagyományok ápolásának fontos és élő elemei a különböző népdal-, hagyományőrző csoportok foglalkozásai és rendezvényei, amelyeknek leginkább a helyi Általános Művelődési Központ ad helyet.

A település viszonylag szegény építészeti értékekben, műemlékekben. Kisebb településrészekről, utcaszakaszokról eltekintve nem képeznek szerves, összefüggő egységet, sajnálatosan csak szórványban maradtak fenn. Mártélyon oromfalas népi lakóházak határozzák meg a település arculatát. A településen a védelem helyi rendezési tervben szabályozott, illetve a Település Arculati Kézikönyvben. Ezeknek az ún. helyi értékeknek a védelme törvény alapján a települési önkormányzat hatáskörébe tartozik. A helyi védelem közpénzekből való támogatásának intézményesítésével, rangra emelésével, a kulturális örökség megőrzését, a helyi identitástudat növelését szolgálja.

A civil szervezetek a kultúra, (népművészet, alkotók) a sport és szabadidő (sportegyesületek, lovas szakkör, vadásztársaság, stb.), nevelés (óvodai, iskolai és ifjúsági), valamint az érdekképviselet (Mozgáskorlátozottak, Polgárórság, Faluszépítés, stb.) területén jöttek létre. A kulturális élet szempontjából kiemelkedő jelentőségük van a nagy történelmi hagyományokkal bíró Olvasóköreknél. Az Alapítvány a Mártélyi Iskoláért és a „Hogy Életük Legyen” Alapítvány az Ifjúságért, amelyek a közösségi élet leghatékonyabb szervezői. A település kül-, illetve testvértelepülési kapcsolatai meghatározóak a kistérség európai integrációs folyamatának segítésében.

Értékeink, küldetésünk

„Az érték általános elvek, alapvető orientációk és eleinte kollektív preferenciák, illetve hitek kifejezései. Az értékek olyan kulturális alapelvek, amelyek kifejezik, hogy az adott társadalomban mit tartanak kívánatosnak és fontosnak, jónak vagy rossznak. Az értékek és azok sorrendje társadalmanként és korszakanként eltérő lehet.”

Értékeink:

- Magas a települési együttműködési készség a lakosság részéről.
- A lakosok körében kiemelten pozitív vélemény tapasztalható településsel kapcsolatos érzelmek tekintetében.
- Nagyszámú civil szerveződés a településen.
- Hódmezővásárhely és Szeged közelsége (földrajzi elhelyezkedéséből származó előny).
- A helyi természeti értékek nagy száma.
- A lakosok nagy része elégedett a települési épületek, terek, utcák állapotával.
- A lakosok nagy része nyugalmasnak, vagy biztonságosnak, hangulatosnak, jókedvűnek ítélte meg a település hangulatát.
- A helyi hagyományőrzési hajlandóság erőssége.
- A kistépülési közösség jó összetartó ereje.
- Nagyon erős lokálpatriotizmus a települési lakosok túlnyomó részének körében.
Gazdag vadállomány a település területén.
- Erdőterületek jó aránya.
- Természeti értékek nagy száma.
- A település környezeti elemeinek jó állapota, tiszta, rendezett település.
- Fejlődő települési turizmus.
- Megfelelő víz, gáz, villamos energiaellátás.
- Gazdag települési turisztikai attrakciótár.
- A települési épített értékek nagy száma.
- Gasztronómiai települési sajátosságok.

- Művészet meghatározó

Mártély olyan település, ahol a helyben élők figyelnek egymásra, az emberi kapcsolatok szorosak és tartalmasak, ahol a közösség fontosnak tartja a hagyományos értékek ápolását és továbbadását.

Olyan településen kívánunk élni, ahol az emberek megkülönböztetés nélkül, diszkriminációmentesen élhetnek együtt koruk, nemük, családi állapotuk, nemzetiségük, fajuk, anyanyelvük, származásuk, vallásuk, politikai meggyőződésük, fogyatékoságuk, egészségi állapotuk, szexuális irányultságuk, vagyoni helyzetük, foglalkoztatási jogviszonyuktól függetlenül. Ahol a helyben élők kölcsönösen tiszteltben tartják egymás emberi értékeit, emberi méltóságát, egyediségét. A településen élők közül semmilyen korú, nemű, nemzetiségű, családi vagy egészségi állapotú lakos sem értékesebb a helyi társadalom számára a másinál. A helyi közösség minden tagjának érdeke a szolidaritás erősítése.

Fontos feladatnak tekintjük a megfelelő légkör kialakítását a településen, az alapvető értékek megőrzéséhez és megerősítéséhez való hozzájárulást. Mártély Község Önkormányzata a partnerség elvének érvényesítésére törekszik azzal, hogy folyamatosan tájékoztatja a településen élőket a fejlesztési elképzelésekről, azok előkészítésébe bevonja a lakosság képviselőit.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Mártély Községi Önkormányzat az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmazására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- A Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 40. § (1) bekezdés 28. pontja értelmében a Kormány társadalmi felzárkózásért felelős tagjaként, a belügyminiszter módszertani útmutatót tesz közzé a HEP elkészítésének részletes szempontjairól, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: FIt.)

- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nkntv.) előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

„A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Foglalkoztatási Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Mártély Községi Önkormányzat a korábbi években több jelentős összegű pályázati támogatást – EFOP, TOP, BM, – nyert a települési környezet fejlesztésére, infrastruktúra fejlesztésére, humán erőforrás fejlesztésére, ami elengedhetetlen követelménye volt annak, hogy Mártély Község fejlődjön. A pályázatok a helyi dokumentumokhoz szorosan kapcsolódnak: Local Agenda, Település Arculati Kézikönyv, Költségvetési koncepció.

Mártélyi mini bölcsőde fejlesztés (TOP_PLUSZ-3.3.1-21-CS1-2022-00006):

A volt csecsemőgondozó Községház u. 21. szám alatti épülete az Egészség ház kialakítása miatt megüresedett, így - eleget téve a helyi demográfiai és lakossági elvárásoknak – az ingatlanban mini bölcsőde kialakítását terveztük.

Maga az épület TOP-3.2.1-15-CS1-2016-00015 pályázati forrásból teljes mértékben megújult energetikailag és megvalósult a projektarányos akadálymentesítés is, míg TOP_Plus-z-forrásból kívántuk megvalósítani a belső átalakítást, csoportszoba, vizesblokkok, kiszolgáló helyiségek kialakítását, valamint a szükséges eszközök beszerzését.

Erre a célra pályázatot nyújtottunk be 2022.01.14-én.

A TOP_PLUSZ-3.3.1-21-CS1-2022-00006 kódszámú, „Mártélyi mini bölcsőde fejlesztés” című támogatási kérelmünk kapcsán 2022. november 15. napján pozitív támogatási döntés született.

A Támogatási Szerződés 2023.01.23-án lépett hatályba.

A bölcsőde kialakításának kiviteli tervei 2023. augusztusában készültek el.

A tervezői költségvetés alapján nyilvánvalóvá vált, hogy az elnyert 46 491 590 Ft-os támogatási összeg még az építési költségeket sem fogja teljes mértékben fedezni, így jelenleg a tervek felülvizsgálata van folyamatban, mely során igyekezünk a műszaki tartalmat a szükséges minimumra módosítani.

Mivel még ezután is közbeszerzési értékhatárt elérő lesz a tervezett építési költség, így felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadóval együttműködve le kell majd folytatnunk egy feltételes közbeszerzési eljárást. Az ennek során beérkezett ajánlatokra alapozva tudunk többtámogatási igénnyel fordulni a Támogató felé.

Magyar Falu Program:

2023-ban jelen előterjesztés összeállításáig 1 db pályázati felhívás jelent meg a Magyar Falu Program keretében („Út, híd, járda építése/ felújítása 2023”, MFP-UHJ/2023).

Ezen felhívás keretében útépítésre, -felújításra maximum 45 millió Ft támogatásra lehetett pályázni.

Terveink között szerepelt a Rákóczi tér – Liliom utca kiszolgáló földútjának szilárd burkolattal való ellátása, melyet a kivitelezés várható költsége miatt több ütemben tudunk csak megvalósítani. Az I. ütemben a Liliom utca – Béke utca közötti szakasz felújítását tervezzük, erre nyújtottuk be 2023. nyarán támogatási kérelmünket.

Az érintett szakasz hossza megközelítőleg 335 m. A tervezett út egynyomú, kétirányú és 4 m széles lesz. A tervezett műszaki tartalom: 5 cm AC 11 kopó réteg - 10-15 cm FZKA útalap - stabilizált földútalap.

Támogatási kérelmünk elbírálása kapcsán pozitív döntés született, melynek értelmében Önkormányzatunk 40 788 587 Ft támogatást nyert el a fenti célra, 100%-os támogatási intenzitással mellett (tehát önerő biztosítására nincs szükség.)

A Támogatói okirat 2023.09.19. napján került kiállításra.

Az útépítési munkálatok építési engedély-kötelesek, mely engedély rendelkezésre áll a kiviteli tervdokumentációval egyetemben.

A műszaki ellenőri feladatok ellátására lefolytattuk a beszerzési eljárást, kiválasztásra került a műszaki ellenőr. Jelenleg a kivitelezési munkálatok ajánlatkérésének összeállítása van folyamatban.

A projekt tervezetten 2024.08.31-re készül el.

Belterületi járdák felújítása (Önkormányzati fejlesztések 2022.):

Mártély Községi Önkormányzat 2022-ben, a 36/2022. (II.02.) határozatával, pályázatot nyújtott be önkormányzati feladatellátást szolgáló fejlesztések támogatására, vagyis járdaszakaszok felújítására, amely támogatási kérelem pozitív elbírálásban részesült, a Belügyminisztérium által.

Az elnyert támogatás bruttó 20.000.000 Ft, a pályázat benyújtásakor vállalt önerő bruttó 9.307.185 Ft volt. Az elmúlt időszak jelentős építőipari áremelkedésére való tekintettel további önerő bevonására volt szükség 1 920 887 Ft értékben.

A meghozott döntéseknek megfelelően a kivitelezés 2023. szeptember 15. napján megkezdődött. A kivitelezés megkezdésekor realizálódott, hogy a támogatási kérelemben tévesen került megjelölésre az érintett közterület elnevezése és helyrajzi száma.

A pályázat keretében megújuló járdaszakaszok helyesen az alábbiak:

- Fő utca 35–49. szám előtti járdaszakasz (242/5. hrsz)
- Rákóczi tér (3. hrsz).
- és az Alkotmány utca mindkét oldali járdaszakasz a Körút utcáig” helyett: „6636 Mártély, Fő utca 35–49. szám előtti járdaszakasz és a 6636 Mártély, Rákóczi tér, hrsz. 3.” a helyes. A támogatást biztosító Belügyminisztérium felé a szükséges módosítási kérelem benyújtásra került, annak jóváhagyása informálisan megtörtént, a támogatói okirat módosítása várhatóan hamarosan megérkezik.

Mivel a kivitelező már a munkát az 2023. szeptember 15. napján megkezdte az Alkotmány utca játszótér felőli oldalán (a Körút utcáig), ezért ezen munkálatok az Önkormányzat saját erőből megfinanszírozta. Ezen a helyszínen már el is készült az új járda.

A pályázatban érintett helyszíneken még folyamatban vannak a munkálatok, azonban azok a szerződésben vállalt határidőnél hamarabb, vélhetően még ebben a hónapban befejeződnek

3452385174 azonosítósámú, „Fogorvosi rendelő fejlesztése Mártélyon” című projekt

A VP6-19.2.1-84-2.1-23 kódszámú, „Tisza és Maros Vidéke Jövőjéért Egyesület – Helyi fejlesztések támogatása” című felhívásra nyújtottunk be idén támogatási kérelmet.

Ezen felhívás keretében több fejlesztési célra is lehetett pályázni 2023.06.30-ig, 1-10 millió Ft-ig, 95%-os támogatási intenzitás mellett.

Önkormányzatunk a fogászati rendelő eszközparkjának bővítésére pályázott 9 909 810 Ft értékben (melyből a támogatás 9 414 319 Ft, önerő 495 491 Ft).

A beszerezni kívánt eszközök:

- 1 db 3D intraorális szkennerek
- 1 db kofferdam készlet.

A 3D intraorális szkennerek a legkorszerűbb fogászati eszközök egyike, segítségével érintésmentesen készíthető háromdimenziós felvétel a fogívekről, a nyálkahártyáról és a szájpadról.

A digitális képalkotás segítségével részletes és pontos képet lehet kapni a beteg fogsoráról (vagy akár konkrétan egy adott fogról), ezáltal a problémás területek könnyebben – és hamarabb - felismerhetővé válnak, hatékonyabbá és gyorsabbá válhat a kezelés.

A hagyományos lenyomatvételi technikánál precízebb és részletgazdagabb felvételt készít, így sokkal pontosabb fogpótlás is készíthető az eszköz segítségével.

A kofferdam készletre az izolációhoz van szükség: a kezelendő fogakat egy gumilepedő segítségével szeparálják el a szomszédos fogaktól. Ez nagymértékben elősegíti a fogorvosi munkát, annak minőségét.

A kofferdam izolálás által a páciens számára is kellemesebbé válik a kezelést.

Támogatási kérelmünk pozitív elbírálásban részesült, a támogatói okiratot 2023. szeptember 19-én állították ki.

Az eszközök kapcsán lefolytattuk a beszerzési eljárást. A legkedvezőbb ajánlat bruttó 9 956 229 Ft volt, így 46 419 Ft további önerő bevonása vált szükségessé a szerződés megkötéséhez.

Az eszközök leszállításának határideje a szerződés hatályba lépésétől számított 90 nap.

Tanyák háztartási léptékű villamos energia és vízellátás fejlesztései Mártély településen (VP6-7.2.1.4-17)

2017. július 3-án nyújtotta be Mártély Község Önkormányzata a „Tanyák háztartási léptékű villamos energia és vízellátás fejlesztései Mártély településen” című pályázatát. A projekt legfőbb célja, hogy a mártélyi külterületi tanyákon fejlesztések valósulhassanak meg ezzel javítva az ott lakók, illetve az oda költöző lakosok életminőségét, életszínvonalát.

A fejlesztésekkel érintett tanyák egy részében nincs kiépített villamoshálózat, egy részében pedig alacsony teljesítményű. Több tanyán napelemes rendszer telepítése volt a cél. Egyes tanyák esetében az ivóvíz minősége sem megfelelő, ezen tanyákon fejlesztésre került volna az ivóvíz ellátási rendszer, egy tanya esetében pedig a szennyvíz kezelést segítő rendszer kiépítését kívántuk megvalósítani. Ezen munkálatokra vonatkozóan indikatív ajánlatokat kértünk be. Azt tapasztaltuk, hogy ezen projektek kapcsán jelentős költségnövekménnyel kell számolnunk, melyet a tanyatulajdonosok saját forrásból nem tudnának biztosítani, így elállnak ezen projektek megvalósításától.

A pályázat keretében 21 tanya fejlesztése valósult meg: a villamoshálózat minden érintett tanyánál kiépítésre/bővítésre került (a hálózatra való rákötés azonban még nem mindenütt valósult meg), ill. telepítésre kerültek a napelemek is. Egy tanyánál van még ezzel kapcsolatban teendő (itt tulajdonosváltás miatt problémák voltak a csatlakozási dokumentáció kapcsán; ezt próbáljuk jelenleg orvosolni).

Fentiek miatt kezdeményezzük a projektzárás határidejének módosítását 2023.12.31-re.

A pályázat 90%-os támogatási intenzitású. A támogatási összeg: 41 450 203 Ft.

Mártély Önkormányzati tulajdonú épületeinek energetikai korszerűsítése (TOP-3.2.1-15-CS1-2016-00015)

Mártély Község Önkormányzata még 2016-ban benyújtotta pályázatát „Mártély Önkormányzati tulajdonú épületeinek energetikai korszerűsítése” címmel az „Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése” című, TOP-3.2.1-15 jelű pályázati felhívásra. A fejlesztés során a volt csecsemőgondozó, a polgármesteri hivatal, a gondozási központ és a régi rendelőintézet került korszerűsítésre. A beruházás során energetikai racionalizálásra került sor, így cserére kerültek az elavult nyílászárók, homlokzati és fűdémszigetelés került kialakításra valamint a fűtési rendszer korszerűsítése valósult meg, melegvíz ellátással. Megújuló energiaforrás felhasználására napelemek segítségével került sor. Projektarányos akadálymentesítést is meg kellett valósítani, azonban a rehabilitációs szakmérnöki tanúsítványok kiállításához még néhány munkálat elvégzése szükséges, melyek megrendelésre kerültek. (Ilyen munkálat pl. kéztörő-adagoló felszerelése, mobil indukciós hurok biztosítása; akadálymentes parkoló felfestése. Ezek előírásra kerültek a rehabilitációs tervfejezetben annak idején, de a közbeszerzés alapját képező tervezői költségvetésbe nem kerültek beépítésre. Így ezeket nem tudjuk a kivitelezőn számonkérni, saját forrásból kell megcsináltatnia az Önkormányzatnak.)

Fentiek miatt a pályázat fizikai zárása 2023.12.31-re módosul.

A projekt teljes költsége 131 232 108 Ft volt (a most felmerült plusz munkák nélkül!), ebből támogatás 112 594 413 Ft.

Szabadtéri fitnessgépek beszerzése Mártély község részére (VP6-19.2.1.-84-5-17):

A projekt keretén belül 9 darab szabadtéri fitnessgép került beszerzésre. A gépek két játszótéren kerültek kihelyezésre, hogy a lakosság lehető legnagyobb részére elérhető legyen, így minél több embernek lehessen lehetősége az egészséges életmódra.

A projekt összköltsége 3 000 000 Ft volt 100%-os támogatási intenzitás mellett.

A fitness eszközök még 2019. őszén telepítésre kerültek a községben; azonban a szükséges minőségi tanúsítványok nem álltak rendelkezésre.

Korábban el is utasították emiatt a záró beszámolási csomagunkat.

A tanúsítvány kiadásához szükséges apróbb hibák javítása, dokumentumok beszerzése az azóta eltelt időben megtörtént, a tanúsítványok kiállításra kerültek.

A Közreműködő Szervezettel egyeztetve egy egyedi kérelmet fogunk benyújtani - a fentiekre hivatkozva - kérve a határidő hosszabbítást. Ezt még október hónapban szükséges megtennünk és egyidejűleg be kell nyújtani a záró elszámolást is.

Települési szintű kulturális vonzerőre alapuló, ökoturisztikai, aktív turizmushoz kapcsolódó közösségi fejlesztések (VP6-19.2.1-84-9.1-19):

A „Töltődj okosan Mártélyon!” címet viselő projekt keretében az Önkormányzat 2 db napelemmel működő okospad és egy okoseszköz-töltő és csomagmegőrző beszerzését és telepítését tudta megvalósítani, melyre 5 000 000 Ft támogatást nyert el. A Városfejlesztési Csoport csak tanácsadást biztosított ezen projektnél; azonban a napokban kiderült, hogy ezzel a projekttel nem számoltak el teljes körűen, így azt még pótolni szükséges, melyet irodánk fog rendezni.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Mártély Község Önkormányzata a korábbi években több jelentős összegű pályázati támogatást – EFOP, TOP, BM, – nyert a települési környezet fejlesztésére, infrastruktúra fejlesztésére, humánerőforrás fejlesztésére, ami elengedhetetlen követelménye volt annak, hogy Mártély Község fejlődjön. A pályázatok a helyi dokumentumokhoz szorosan kapcsolódnak: Local Agenda, Település Arculati Kézikönyv, Költségvetési koncepció.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Mártélyon nincs az esélyegyenlőségi célcsoportokat – mélyszegénységben élők és romák, gyermekek, nők, idősek, fogyatékkal élők – érintő helyi szabályozás.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A lakossági jövedelmek színvonalát nagymértékben meghatározza a vizsgált terület gazdasági fejlettsége, az elosztható jövedelem nagysága. A magyar lakosság jövedelmének szerkezetében a munkavállalói jövedelem aránya – a foglalkoztatottság alacsony szintjéből adódóan – elmarad az uniós átlagtól.

Jövedelmi szempontból a régiók közötti különbségek igen számottevőek, a legjobb helyzetben továbbra is a középső és a dunántúli régiók vannak, amit a külföldi tőkebefektetések koncentrációja tovább erősít. Településtípusok szerinti összehasonlításban a fővárosi háztartások kiemelkednek a többi háztartás közül: jövedelmük kétharmadával több, mint a községekben élőké, és egyharmadával haladja meg az országos átlagot.

Megvizsgáltuk 2017-2021. év között az 1 aktív korúra jutó havi jövedelem alakulását Mártélyon és Csongrád megyében. Megállapítható, hogy Csongrád megye, amely a megyei 1 főre jutó jövedelem-sorrendben az alsó harmadban foglal helyet adatai kedvezőbbek, mint településünké. A becslt adatok szerint a kereső lakosság nagyobb része minimálbérért dolgozik. A fekete foglalkoztatás problémája is jelen van a településen.

A munkaügyi központ számos eszközzel – átképzések, vállalkozóvá válás támogatása, bértámogatás, közhasznú foglalkoztatás támogatása – igyekszik az álláskeresőket visszavezetni a munka világába. A foglalkoztatáspolitikai szempontból hátrányos helyzetű csoportok a gazdasági válság következményeként egyre tartósabban szorulnak ki a munkaerőpiacról, egyre nagyobb számban kerülnek ki a munkaügyi regisztrációból, ezzel elveszítik a szervezett segítségnyújtás legfontosabb esélyét.

Az alacsony jövedelműek nagy aránya a helyzetükön javító intézkedések tervezését igényli.

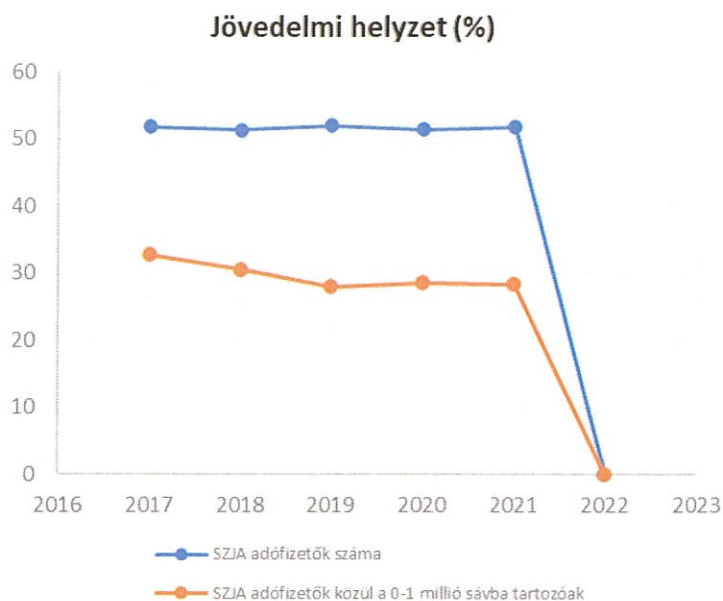
A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a MötV-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

Mártélyon, mint ahogyan a környező kistelepüléseken is, valamikor elsődlegesen a mezőgazdaságban tevékenykedtek az itt élő emberek. Nem volt jellemző az ingázás, a munkalehetőségeket helyben teremtették meg. A gazdaság szerkezeti átalakulásának, a privatizációnak köszönhetően aztán egyre többen kényszerültek más területeken elhelyezkedni. Így többen Hódmezővásárhelyen és környező városokban vállaltak munkát. A beköltöző lakosok körében is ez a tendencia, helyben ők sem tudnak elhelyezkedni, így ingáznak a lakás és a munkahely között. Megfigyelhető az is, hogy a beköltözőknek nincsenek gyökerei, kapcsolatokat a településen lassan tudnak kiépíteni.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók

	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2017	51,77	32,74
2018	51,27	30,54
2019	51,97	27,98
2020	51,34	28,57
2021	51,75	28,38
2022	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A fenti táblázatból egyértelműen kirajzolódik, hogy a helyi adófizető lakosok száma nem változik, ezzel párhuzamosan az 1 millió Ft-os jövedelmsávba tartozók száma csökken, amely azt feltételezi, hogy a lakosok évről-évre jobb jövedelmi helyzetben vannak.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a MötV-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

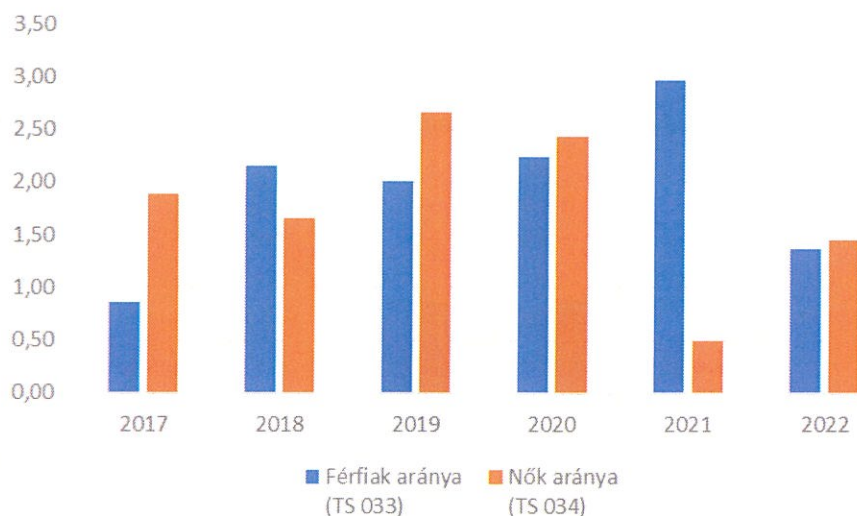
a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint

Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2017	0,86	1,89	1,38%
2018	2,16	1,66	1,91%
2019	2,01	2,66	2,34%
2020	2,24	2,43	2,34%
2021	2,97	0,50	1,74%
2022	1,37	1,45	1,41%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

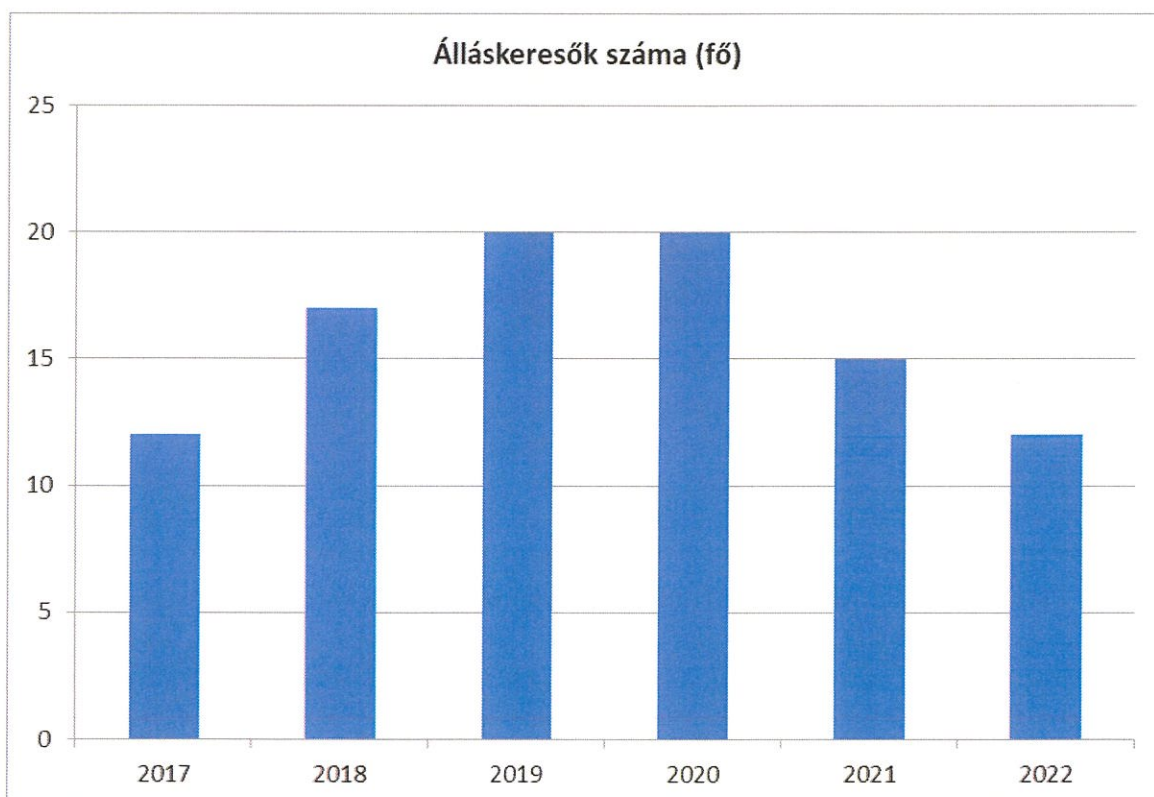
Munkanélküliség nemek szerint

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2017	2018	2019	2020	2021	2022
		Fő összesen	12	17	20	20	15
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	1,00	1,00	0,00	1,00	2,00	0,00
	%	8,33%	5,88%	0,00%	5,00%	13,33%	0,00%
21-25 év (TS 038)	Fő	0,00	1,00	2,00	1,00	3,00	2,00
	%	0,00%	5,88%	10,00%	5,00%	20,00%	16,67%

26-30 év (TS 039)	Fő	1,00	2,00	2,00	3,00	2,00	1,00
	%	8,33%	11,76%	10,00%	15,00%	13,33%	8,33%
31-35 év (TS 040)	Fő	1,00	2,00	1,00	1,00	1,00	1,00
	%	8,33%	11,76%	5,00%	5,00%	6,67%	8,33%
36-40 év (TS 041)	Fő	0,00	0,00	2,00	2,00	1,00	0,00
	%	0,00%	0,00%	10,00%	10,00%	6,67%	0,00%
41-45 év (TS 042)	Fő	1,00	2,00	4,00	2,00	1,00	2,00
	%	8,33%	11,76%	20,00%	10,00%	6,67%	16,67%
46-50 év (TS 043)	Fő	0,00	2,00	4,00	2,00	0,00	0,00
	%	0,00%	11,76%	20,00%	10,00%	0,00%	0,00%
51-55 év (TS 044)	Fő	3,00	1,00	0,00	2,00	0,00	0,00
	%	25,00%	5,88%	0,00%	10,00%	0,00%	0,00%
56-60 év (TS 045)	Fő	2,00	0,00	2,00	1,00	0,00	3,00
	%	16,67%	0,00%	10,00%	5,00%	0,00%	25,00%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	3,00	6,00	3,00	5,00	5,00	3,00
	%	25,00%	35,29%	15,00%	25,00%	33,33%	25,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

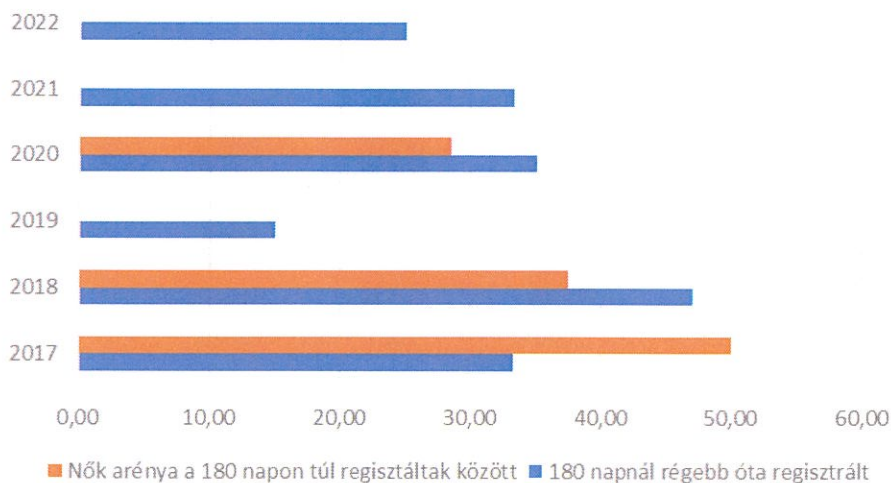

Mártély község teljes lakosság aránya a helyi nyilvántartott álláskeresők számához viszonyítva átlagosan 2% alatti, amely hozzávetőleg fele a KSH által közzétett országos munkanélküliségi rátához képest. Továbbá felismerhető, hogy a 2019-es Covid járvány idején nőtt a munkanélküliek száma, majd folyamatosan csökkent. Fokozottabb figyelmet szükséges fordítani a helyi közfoglalkoztatási mintaprogramra, amely segíti a településen élők munkaerőpiacra történő visszatérését.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2017	33,33	50,00
2018	47,06	37,50
2019	15,00	0,00
2020	35,00	28,57
2021	33,33	0,00
2022	25,00	0,00

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

180 napnál hosszab ideje álláskeresők

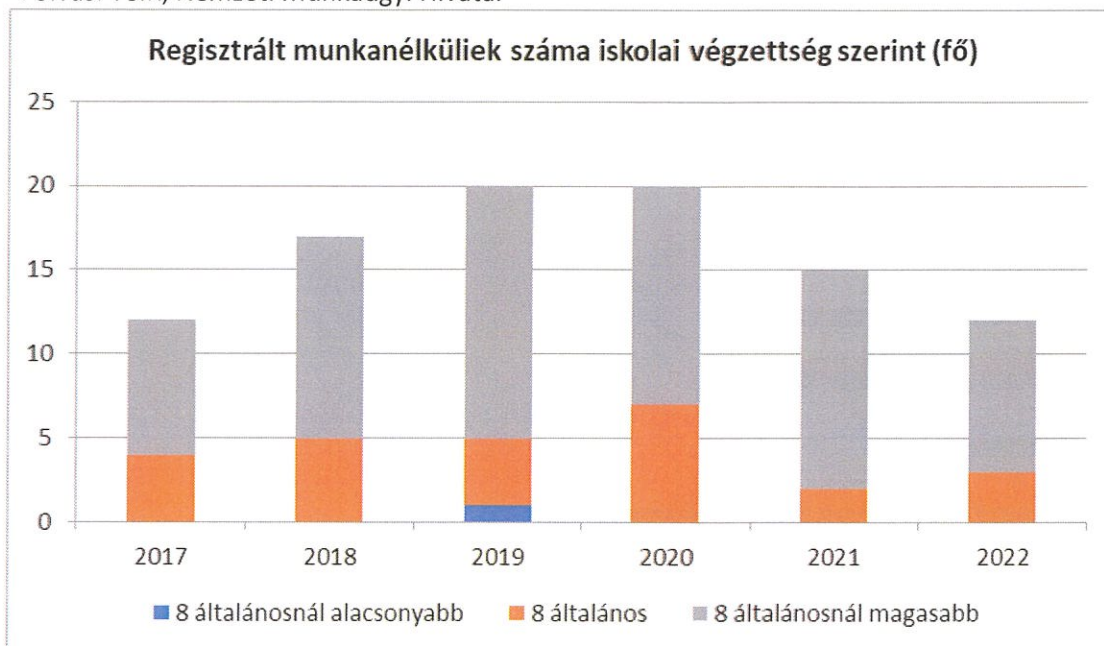
Az adatsorból egyértelműen megállapítható, hogy a fél évnél hosszabb ideje munkanélküliek száma drasztikusan csökkent.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2017	12	0	0,00%	4	33,33%	8	66,67%
2018	17	0	0,00%	5	29,41%	12	70,59%
2019	20	1	5,00%	4	20,00%	15	75,00%
2020	20	0	0,00%	7	35,00%	13	65,00%
2021	15	0	0,00%	2	13,33%	13	86,67%
2022	12	0	0,00%	3	25,00%	9	75,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

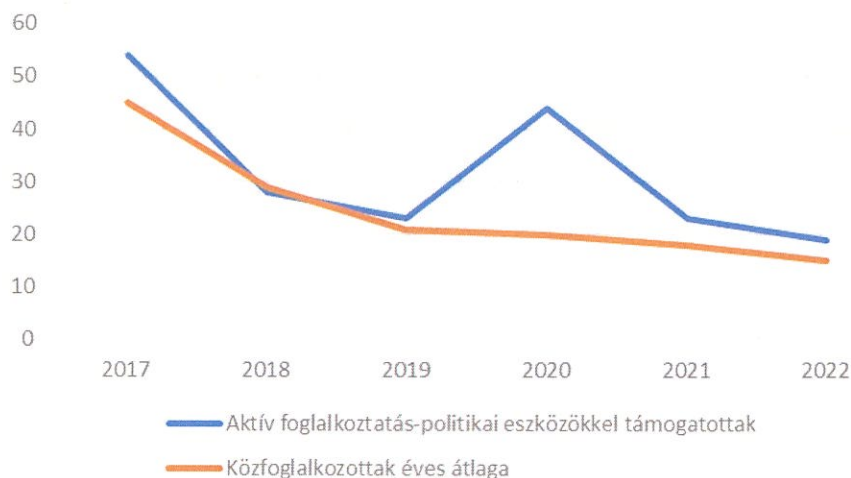
c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)

2017	54	45
2018	28	29
2019	23	21
2020	44	20
2021	23	18
2022	19	15

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Aktív foglalkoztatáspolitikai eszközökkel támogatottak és közfoglalkoztatottak száma

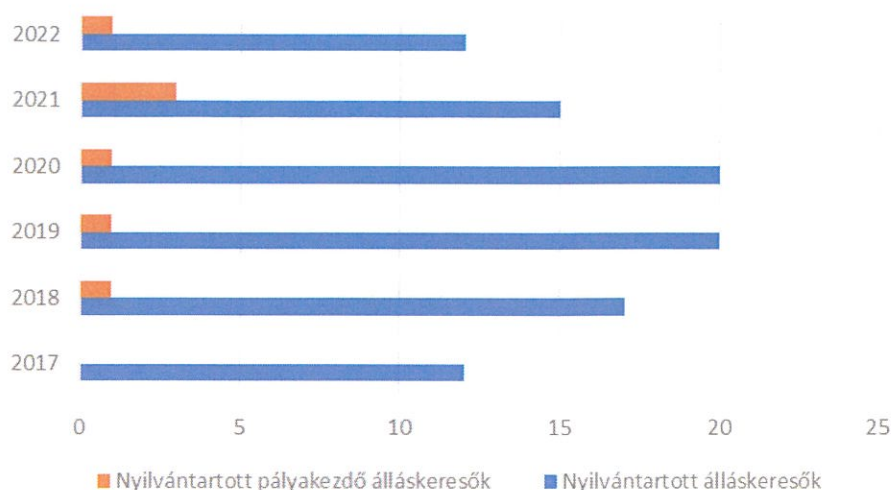

- a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;
- fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma		
Év	Nyilvántartott állás keresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2017	12	0
2018	17	1
2019	20	1
2020	20	1
2021	15	3
2022	12	1

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Álláskereső

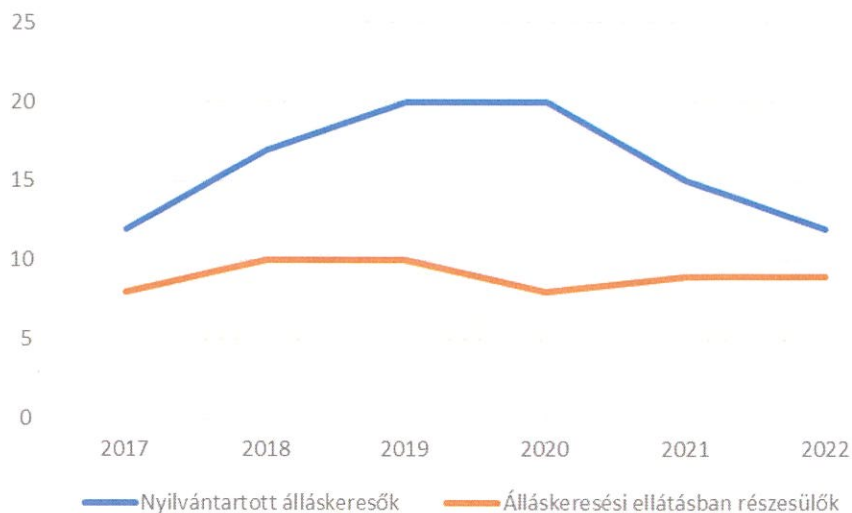
- c) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;
- d) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;
- e) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;
- f) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

Év	Nyilvántartott álláskereső száma (TS 052)		Álláskeresői ellátásban részesülő nyilvántartott álláskereső száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2017	12	1,34%	8	66,67%
2018	17	1,91%	10	58,82%
2019	20	2,33%	10	50,00%
2020	20	2,34%	8	40,00%
2021	15	1,82%	9	60,00%
2022	12	1,54%	9	75,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Passzív foglalkoztatáspolitikai eszközök

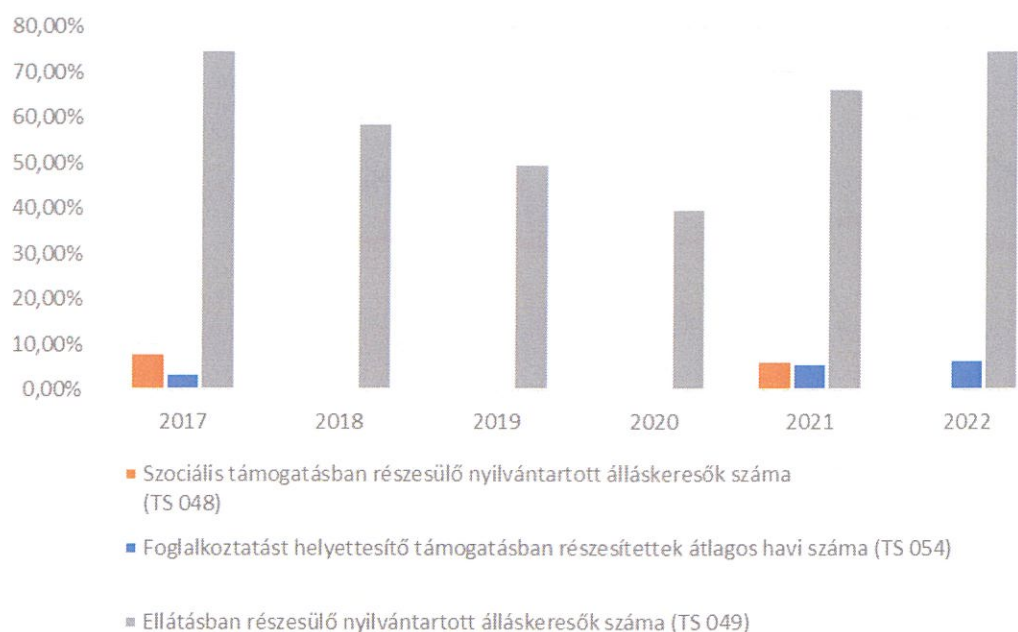

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2017	1	8,33%	0	3,67%	9	75,00%
2018	0	0,00%	0	1,00%	10	58,82%
2019	0	0,00%	0	0,30%	10	50,00%
2020	0	0,00%	0	0,40%	8	40,00%
2021	1	6,67%	1	6,00%	10	66,67%
2022	0	0,00%	1	6,92%	9	75,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Passzív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma a 15-64 év közötti népesség arányában II. (%)

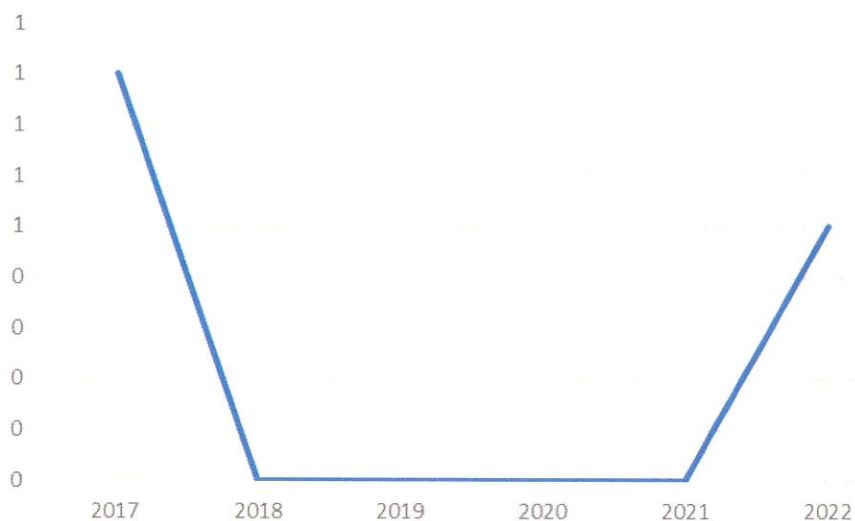

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás

Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2017	1
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	1

Forrás: TeIR, KSH

Eü. károsodási és gyf. támogatásban részesülők

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

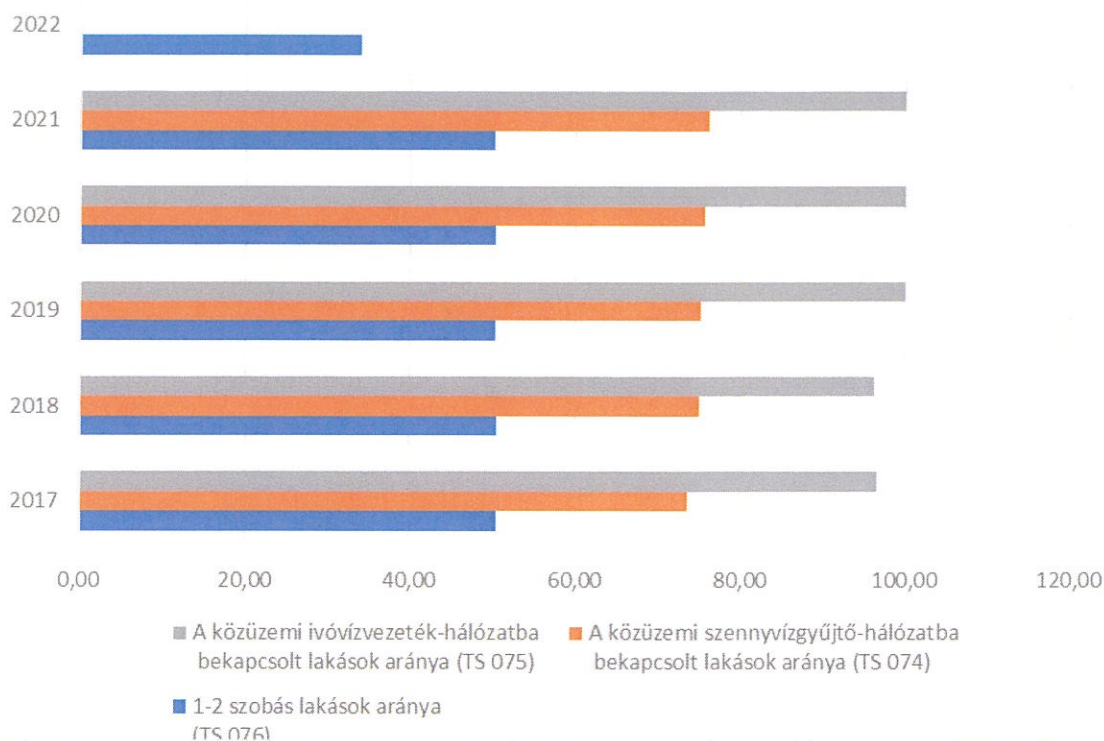
E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2017	577	2	3,47	50,43	73,66	96,53
2018	579	3	5,18	50,43	74,96	96,20
2019	580	1	1,72	50,34	75,17	100,00
2020	579	0	0,00	50,26	75,65	100,00
2021	578	0	0,00	50,17	76,12	100,00
2022	574	1	1,74	33,97	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Lakásállomány és minősége

3.4.2. számú táblázat - Bérlakás és szociális lakás állomány **opcionális (önkormányzati adatok)**

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2017	577	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2018	579	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2019	580	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2020	579	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	578	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2022	574	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

a) bérlakás-állomány

Mártélyon nem rendelkezünk bérlakásra vonatkozatható adatokkal.

b) szociális lakhatás

Mártélyon jelenleg nincs lehetőség szociális lakhatásra.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

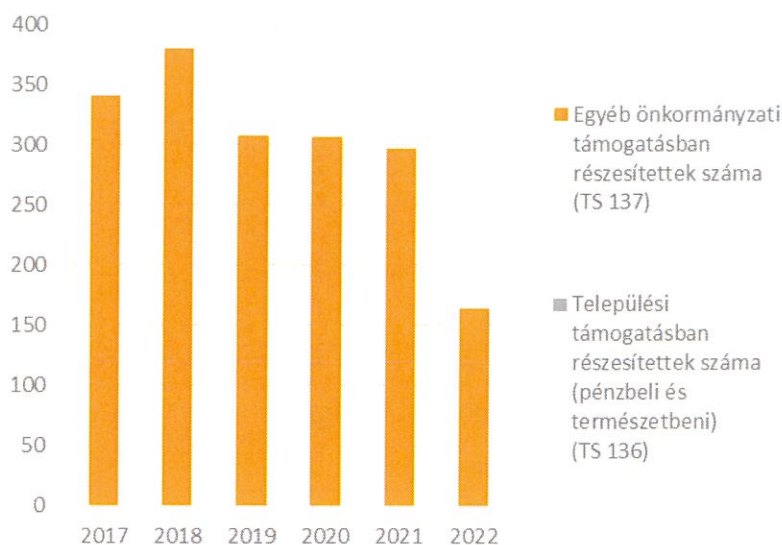
Nem rendelkezünk lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanra vonatkozó információval.

e) lakhatást segítő támogatások

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	FŐ	FŐ
2017	n.a.	341
2018	n.a.	380
2019	n.a.	308
2020	n.a.	307
2021	n.a.	297
2022	n.a.	164

Forrás: TelR, KSH Tstar

Lakhatást segítő támogatások

f) eladósodottság

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Mártélyon nincsenek telepek, szegregátumok.

- a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);
- a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;;
- a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

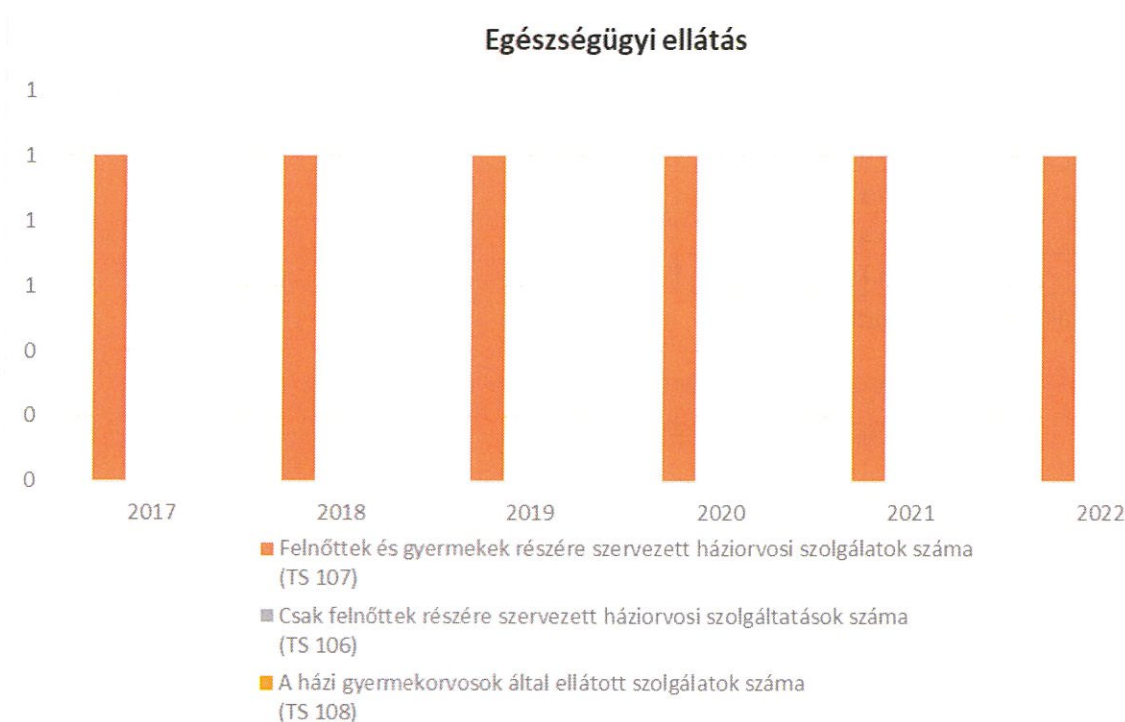
a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosítva van a településen: 1 házi orvos, 1 védőnő. Szakellátás keretében csak a fogorvosi ellátás vehető igénybe. a gyermekorvosi teendőket a házi orvos látja el Mártélyon.

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziiorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziiorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2017	1	0	0	0	33	2,00
2018	1	0	0	1	34	2,36
2019	1	0	0	1	32	0,40
2020	1	0	0	1	25	0,00
2021	1	0	0	1	22	0,00
2022	1	0	0	1	25	0,00

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A **prevenció és szűrőprogramokhoz** (pl. népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez) való hozzáférés szintén biztosított. Kötelező jellegű népegészségügyi szűrések már nem léteznek. A behívólevelés szűrések ajánlottak. Kötelezően elrendelt szűrővizsgálat járványügyi indokkal lehetséges, ezek nem tartoznak a népegészségügyi szűrések közé. A szűrések egy részét- említdaganat, szemészeti szűrés- mozgó szűrőállomásokkal biztosítja helyben a Hódmezővásárhelyi Erzsébet Kórház. Egyéb szűréseket hódmezővásárhelyi helyszínen vehetnek igénybe a mártélyi lakosok.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A **fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz** való hozzáférés biztosítása adott a kistérségben. A fejlesztő szolgáltatásokat a kistérségi ellátás keretében vehetik igénybe. A logopédiai ellátást és

pályaválasztási tanácsadást a hódmezővásárhelyi Nevelési Tanácsadó biztosítja feladat-ellátási szerződés keretében. Rehabilitációs tevékenységet a hódmezővásárhelyi Erzsébet kórház biztosít.

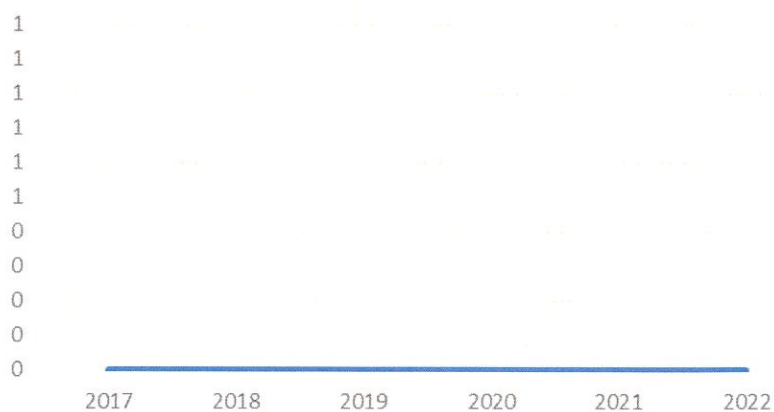
d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése: A község konyháján, amely a Mártélyi ÁMK szervezeti keretei között működik, a helyben termelt zöldséget használják fel alapanyagként. Ez a konyha látja el az óvodát, iskolát és az időseket, valamint aki igényli a településen.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2017	n.a.
2018	n.a.
2019	n.a.
2020	n.a.
2021	n.a.
2022	n.a.

Forrás: Önkormányzati adat

Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)

Mártélyon működő szociális étkeztetésre alkalmas konyha működik. Népkonyhaként működő szolgáltatással és konyhával Mártély jelenleg nem rendelkezik.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Sportprogramokhoz való hozzáférés: A testnevelés és a sport részterületei – az óvodai testneveléstől a versenysportig – egymással összefügg és kölcsönhatásban álló egészét képeznek. Bármelyik részterület fejlesztése, vagy elhanyagolása jelentősen kihat a testkultúra egészére. A testnevelés és a sport jelentős szerepet tölt be az ifjúság erkölcsi-fizikai nevelésében, a személyiség formálásában. Míg a versenysport és az élsport területén kimagasló eredményeket és nemzetközi sikereket érnek el az ország kiemelkedő sportolói, addig a lakosság döntő többségének rossz az egészségi, edzetségi állapota. A város az egészségmegőrzés érdekében, hosszú távon a sporttevékenységek középpontjába a gyermek és ifjúsági sportot, ezen belül is a teljesítő képes tudást adó, mérhető, ellenőrizhető, a jól szervezett, megfelelően motivált iskolai testnevelést kívánja állítani a sportolási feltételek fokozatos javításával és megteremtésével. A sportolási lehetőségeket a településen élő, sportolni vágyó lakosok számára is biztosítani kell.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Mártélyon az alábbi szociális alapszolgáltatási formák működnek:

- a falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás - Gondozási Központ Mártély
- az étkeztetés - Gondozási Központ Mártély
- a házi segítségnyújtás - Gondozási Központ Mártély
- a családsegítés- Kagylóhéj Gyermekejóléti és Családsegítő Központ Hódmezővásárhely
- a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás - Gondozási Központ Mártély
- a nappali ellátás - Gondozási Központ Mártély

Mártélyi Gondozási Központ

Nappali Ellátás intézményi keretek között lehetőséget biztosít a napközbeni tartózkodásra, étkezésre, társas kapcsolatokra, valamint alapvető higiéniai szükségletek kielégítésére. Folyóiratok, játékok, televízió, rádió, közösségi élet, rendezvények, ünnepek megtartása, kirándulás stb.

A házi segítségnyújtás célja gondoskodni azokról a személyekről, akik lakókörnyezetükben önmaguk ellátására koruk, egészségi állapotuk, szociális helyzetük miatt, saját erőből nem képesek, akik állapotukból adódóan az önálló életvitellel kapcsolatos feladataik ellátásában segítséget igényelnek.

Az igénybe vehető szolgáltatások:

1. Orvosi utasításra kisebb egészségügyi ápolás biztosítása, a körzeti ápolónővel együttműködve.
2. Orvoshoz kísérés.
3. Gyógyszer felíratás, annak kiváltása a gyógyszertárban.
4. Segítségnyújtás a személyi higiénia megtartásában

Közreműködés az ellátást igénybevevő háztartásának vitelében

- Segítségnyújtás az ellátott környezetével való kapcsolattartásában.
- Segítségnyújtás az ellátottat érintő veszélyhelyzet megelőzésében, a kialakult veszélyhelyzet elhárításában.
- Egyéni és csoportos szabadidős programok szervezése.
- Segítségnyújtás a szükséges szociális ellátásokhoz való hozzájutásban.
- Hivatalos ügyek intézése.

g) drogprevenációs szolgáltatások;

Mártélyon a drogprevenációs szolgáltatást főleg a családsegítés- Kagylóhéj Gyermejkölési és Családsegítő Központ (Hódmezővásárhely) és a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás - Gondozási Központ Mártély keretein, programjain belül valósulnak meg.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

A tanyaqondnoki szolgáltatás célja az aprófalvak (és a külterületi lakott helyek) intézményhiányból eredő települési hátrányainak enyhítése, az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, közszolgáltatáshoz, egyes alapellátásokhoz való hozzájutás biztosítása. Egyes szociális alapellátási feladatok biztosítása, egészségügyi ellátáshoz való hozzájutás biztosítása (gyógyszerkiváltás, orvosi rendelésre szállítás stb.), óvodáskorú, iskoláskorú gyermekek intézménybe történő szállítása, egyéb gyermekszállítás (szakköri foglalkozás, úszás, nyelvoktatás, rendezvények stb.), a helyi szociális szükségletek, egyéb szolgáltatási igények, információk közvetítése az önkormányzat és a lakosság között. A falugondnoki szolgáltatás a helyi adottságokhoz és sajátosságokhoz igazodik.

Nem fordult elő a szolgáltatások nyújtásakor az egyenlő bánásmód követelményeinek megsértése.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

A közgyógyellátás a szociálisan rászorult személy részére - egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához - az egészségügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos kiadások kompenzálását célzó hozzájárulás. Három jogcímen kaphat valaki közgyógyellátási igazolványt: 1. alanyi jogon, 2. normatív alapon, 3. méltányossági alapon.

Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők számában fokozatos csökkenés figyelhető meg egy köztes emelkedést követően.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai;

A faluban nagyon aktív civil élet zajlik. A Civilházban és a Faluházban kaptak helyet az egyesületek. Több évtizedes múltra tekint vissza az Olvasókör, a Faluvédő Egyesület, a Polgárőr- Tűz és Vagyonvédelmi Közhasznú Egyesület, Add a kezéd Mozgássérültek Egyesülete, az Alapítvány a Mártélyi Általános Iskoláért és a Hogy Életük legyen Alapítvány. Ezek évente több rendezvényt, összejövetelt tartanak.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2020)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)

db	van/nincs	db	db
n.a.	nem	2 637	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

Az önkormányzat, az intézmények és a civil szervezetek rendezvényeit bárki látogathatja érdeklődési körének megfelelően. Nem jellemzőek a rendezvényeken az atrocitások, a viták.

- c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

A Hogy Életük legyen Alapítvány koordinálásában szomszédsági önkéntes program működik a faluban. Ezen kívül több önkéntes is lát el feladatot intézményeinkben. pl. a könyvtár nyáron is nyitva van (a könyvtáros szabadsága idején). Az adományozás is igen jellemző. A civil szervezetek adományozásra buzdítják a lakosságot, vállalkozásokat.

- d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

Mártélyon nem élnek nemzetiségek.

- e) helyi lakossági önszerveződések.

A mártélyiak aktív közösségi életet élnek. Vannak utcarendezvények, közösségi összejövetelek, amelyet a lakosok maguknak szerveznek meg. Kiemelkedik önszerveződések közül a Nyitott kapuk és az Élő advent programok.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Mártélyon nincs roma nemzetiségű önkormányzat.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Magas az alacsony jövedelműek aránya a településen	Továbbképzések és átképzések biztosítása
Megnövekedett rezsiárak	Önfenntartó képzések, programok

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	664	645	1309	50,73%	49,27%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			44	3,36%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	105	104	209	8,02%	7,94%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	17	22	39	1,30%	1,68%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

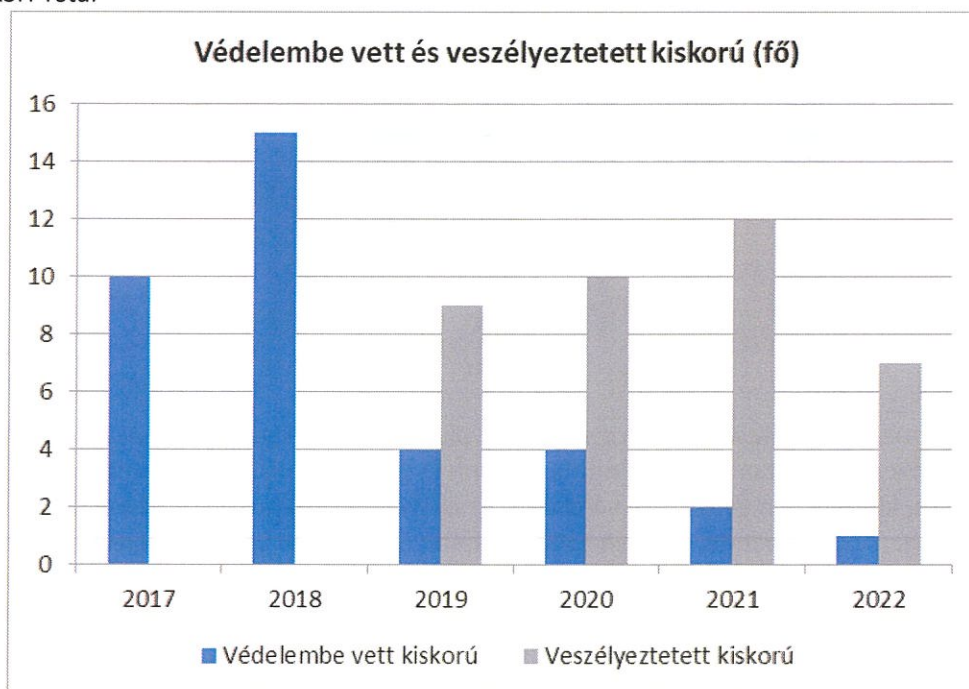
A veszélyeztetett és a védelembe vett kiskorúak számát a település jegyzője tartja nyilván. A jegyző védelembe veszi a gyermeket, ha a szülő vagy törvényes képviselő az alapellátások önkéntes igénybevételével a gyermek veszélyeztetettségét megszüntetni nem tudja, de segítséggel a gyermek fejlődése, nevelése a családban biztosítható. A települési önkormányzatjegyzője a gyermekjóléti szolgálat javaslatának figyelembevételével védelembe veheti továbbá a szabálysértési hatóság értesítése alapján a szabálysértést elkövetett fiatalok, vagy a nyomozó hatóság nyomozást megtagadó határozata alapján a tizennegyedik életévét be nem töltött gyermeket, vagy a rendőrség, az ügyészség, illetve a bíróság jelzése alapján a bűncselekmény elkövetésével gyanúsított, vádolt fiatalok. A veszélyeztetett gyermek definíciója alatt olyan-magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult – állapotot ért a rendelet, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza. Ha a gyermek veszélyeztetett és ezt az alapellátások önkéntes igénybevételével nem lehet megszüntetni, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése családi környezetben mégis biztosítható, a jegyző védelembe veszi. A gyermekjóléti szolgálat családgondozójával való együttműködésre a gyermek és a szülő, csak védelembe vétel elrendelése esetén kötelezhető! Védelembe vétel esetén a gyámhatóság családgondozót rendel ki, aki feladatát egyéni gondozási-nevelési terv alapján látja el. A védelembe vétel felülvizsgálata évente kötelező, vagy a szülő, illetve családgondozó kérelmére bármikor. A védelembe vétel nem érinti a szülő felügyeleti jogát. Az intézkedés célja: a gyermek családban történő nevelkedésének folyamatos segítése, az ellátásának megszervezése, segítése, a szülői nevelés kontrollja, a veszélyeztetettség megelőzése, megszüntetése.

Mártélyon 2018-tól csökkent a védelembe helyezés. A veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma szintén csökkent.

A gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatások közül a gyermekjóléti szolgáltatást feladatellátási szerződés keretében a Kagylóhéj Gyermekjóléti és Családsegítő Központ hódmezővásárhelyi munkatársai látják el.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2017	10	n.a.
2018	15	n.a.
2019	4	9
2020	4	10
2021	2	12
2022	1	7

Forrás: TeIR, KSH Tstar

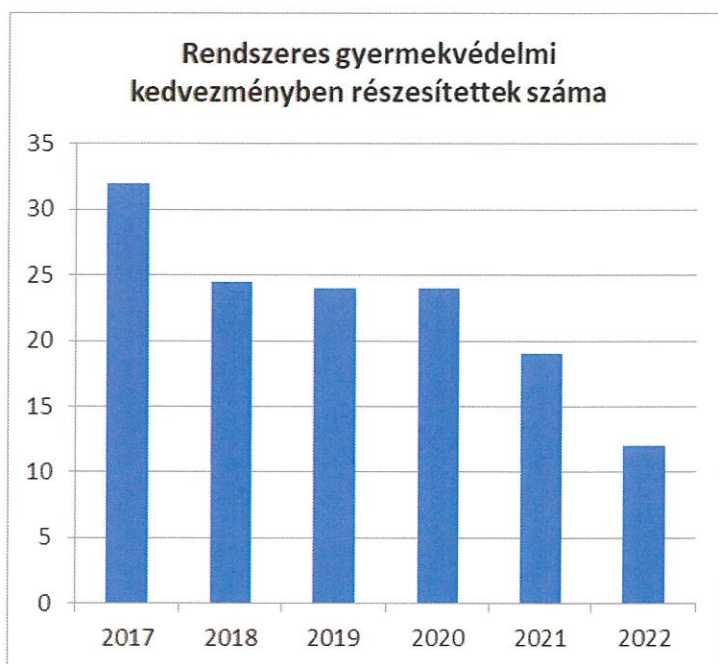

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők valamint

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2017	32
2018	25
2019	24
2020	24
2021	19
2022	12

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

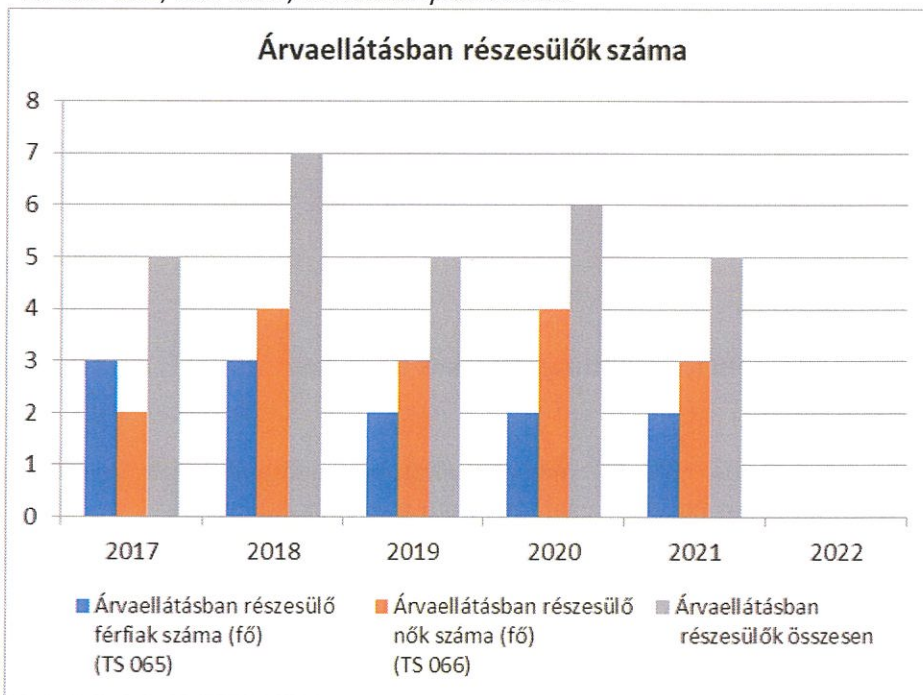
Már a gyermekek születése, talán fogantatásuk pillanatától esélyegyenlőtlenség állhat fenn, hiszen nem mindegy, hogy milyen családba születünk, hazánk keleti vagy nyugati térségében, tanyán, kis vagy nagy településen, kisvárosban avagy nagyvárosban. Az esélyegyenlőségre ebben a helyzetben is törekedni kell, tehát a cél az, hogy mindenki egyenlő eséllyel jusson az ellátásokhoz, rendelkezzen a kellő információval, tisztában legyen vele, hol érdeklődhet, tudja, milyen ellátások illetik meg, van-e választási lehetősége. Az ellátásokat hol igényelheti és az igénylésnek mi a módja. Az utóbbi években született szociális vonatkozású jogszabályokban megvalósult a jogalkotó azon törekvése, hogy az irányelveknek megfelelő, az egyenlő esélyeket biztosító jogszabályok szülessenek. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény célja a szociális alapon rászoruló kiskorúak, vagy közoktatási intézményben tanuló nagykorúak anyagi támogatása. Ennek formája: a) gyermekétkeztetés normatív kedvezmény b) pénzbeli támogatás (évente két alkalommal: augusztus és november hónapban, feltéve, hogy a kedvezményre való jogosultsága tárgyév augusztus 1-én, illetve november 1-én fennáll c) külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezmény.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesített gyermekek száma Mártélyon folyamatosan csökken.

- c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;
Mártélyon az árvaellátásban részesülők száma nem változott.

4.1.3. számú táblázat - Árvaellátás			
Év	Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaellátásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2017	3	2	5
2018	3	4	7
2019	2	3	5
2020	2	4	6
2021	2	3	5
2022	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

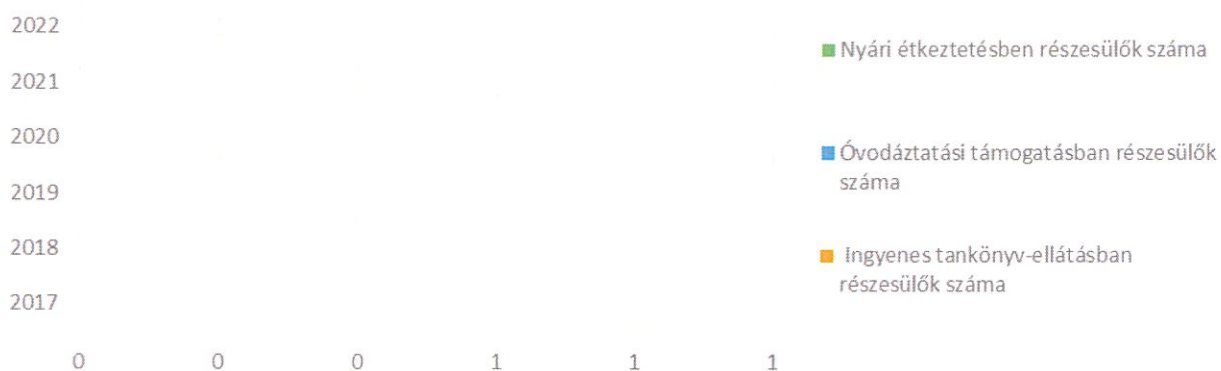
- d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

4.1.4. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma

Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő
2017	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar,
Önkormányzati adatok

Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásban részesülők száma

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;
nem releváns

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.
nem releváns

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Településünkön nincsenek telepek, szegregátumok.

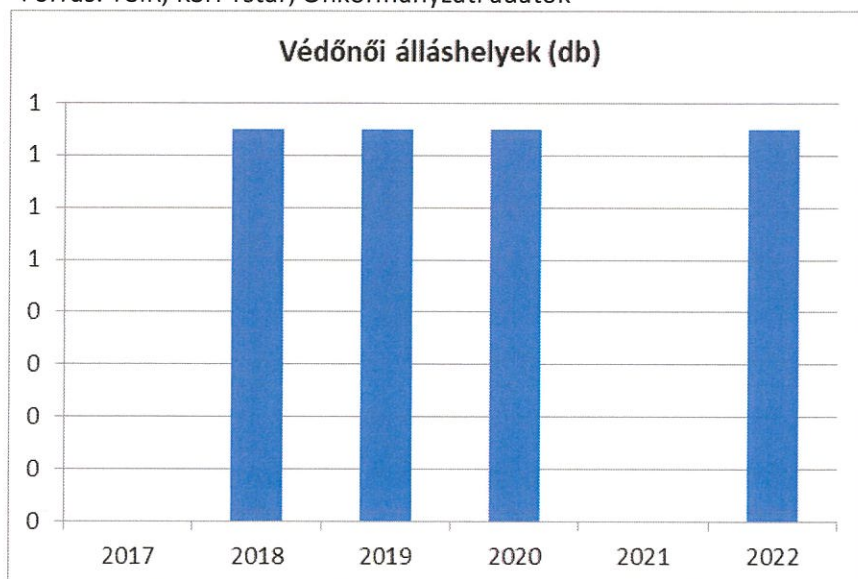
4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

A településen az önkormányzat minden eszközével igyekszik biztosítani a védőnői szolgáltatásokat, azonban megfigyelhető, hogy ebben a munkakörben nagyon magas a fluktuáció, nehéz megfelelő képzettségű, elkötelezett szakembert alkalmazni.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2017	0	n.a.	-
2018	1	n.a.	-
2019	1	n.a.	-
2020	1	n.a.	-
2021	n.a.	n.a.	-
2022	1	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

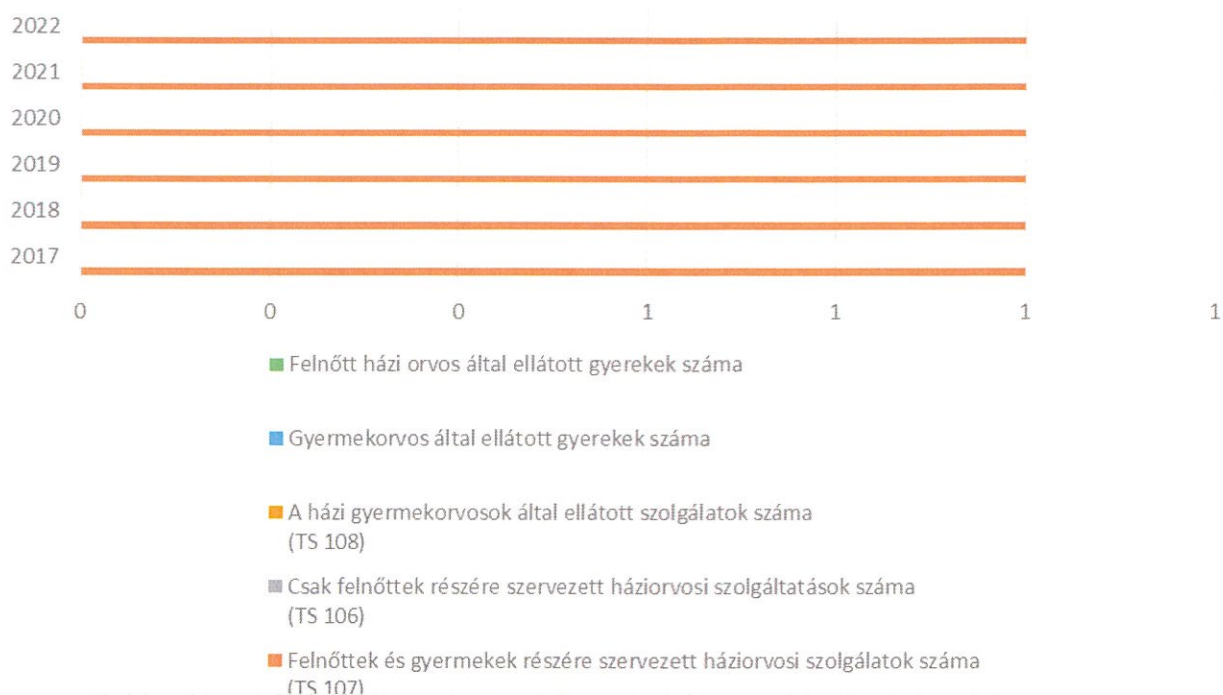
- b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)
Településünkön a házi orvos látja el a gyermekorvosi teendőket.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgáltatások száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2017	1	0	0	n.a.	n.a.
2018	1	0	0	n.a.	n.a.
2019	1	0	0	n.a.	n.a.
2020	1	0	0	n.a.	n.a.
2021	1	0	0	n.a.	n.a.
2022	1	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Orvosi ellátások

- c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok
Nincs Mártélyon ilyen adat.
- d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;
Nincs ilyen adat.
- e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;
Jelenleg nincs bölcsőde Mártélyon, de folyamatban van a megvalósítása.

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.

Bölcsődei helyek és beírt gyermekek száma

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Bölcsődei férőhelyek kihasználtsága

f) gyermekvédelem;

A gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatások közül a gyermekjóléti szolgáltatást feladat-ellátási szerződés keretében a Kagylóhéj Gyermekjóléti és Családsegítő Központ hódmezővásárhelyi munkatársai látják el.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

A gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatások közül a gyermekjóléti szolgáltatást feladat-ellátási szerződés keretében a Kagylóhéj Gyermekjóléti és Családsegítő Központ hódmezővásárhelyi munkatársai látják el.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

Mártélyi Sportkör valamint a Mártélyi Általános Művelődési Központ által szervezett programokon van lehetőség aktív szünidős tevékenységet folytatni.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

Az óvodai és szünidei étkeztetést a helyi konyhán keresztül van biztosítva a mártélyi gyerekeknek.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

nem releváns

k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

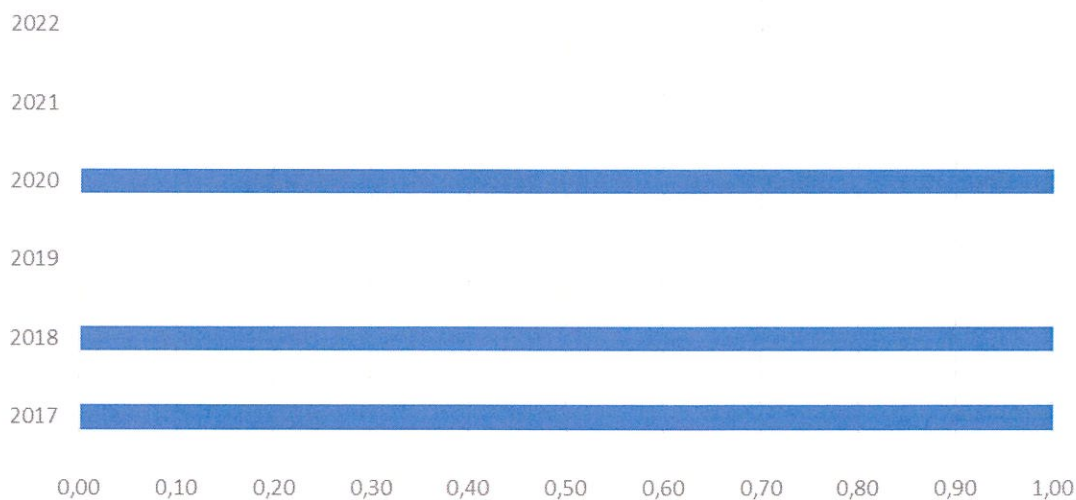
4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

- a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2017	32	5	15,63
2018	41	2	4,88
2019	38	0	0,00
2020	30	1	3,33
2021	34	0	0,00
2022	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül

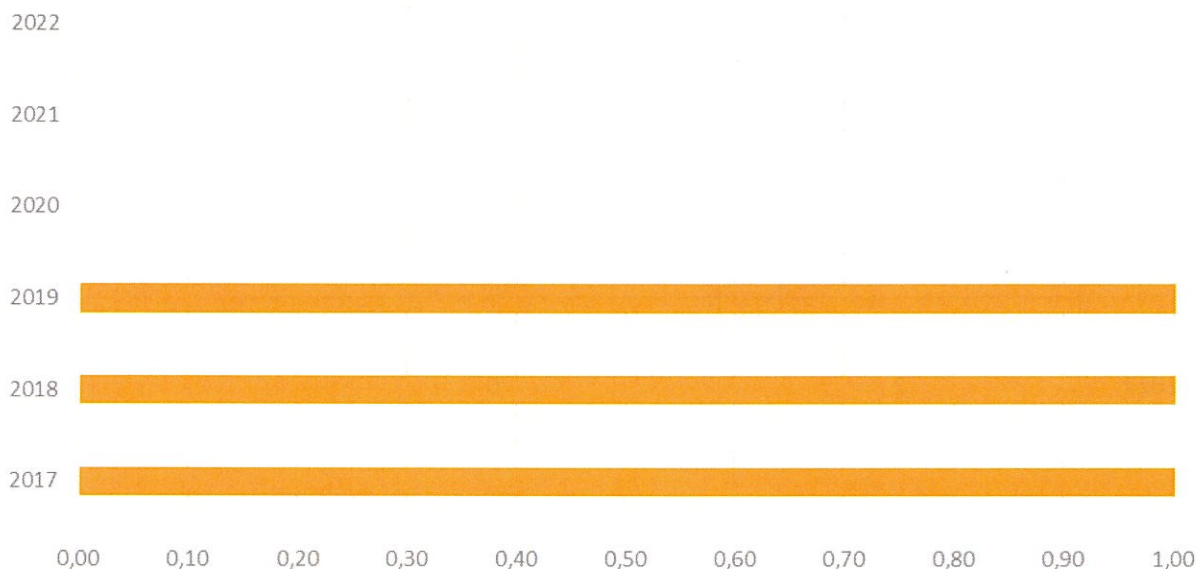

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók

Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2017	n.a.	1	4,55
2018	n.a.	1	5,26
2019	n.a.	2	10,00
2020	n.a.	0	n.a.
2021	n.a.	0	n.a.
2022	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban

Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)

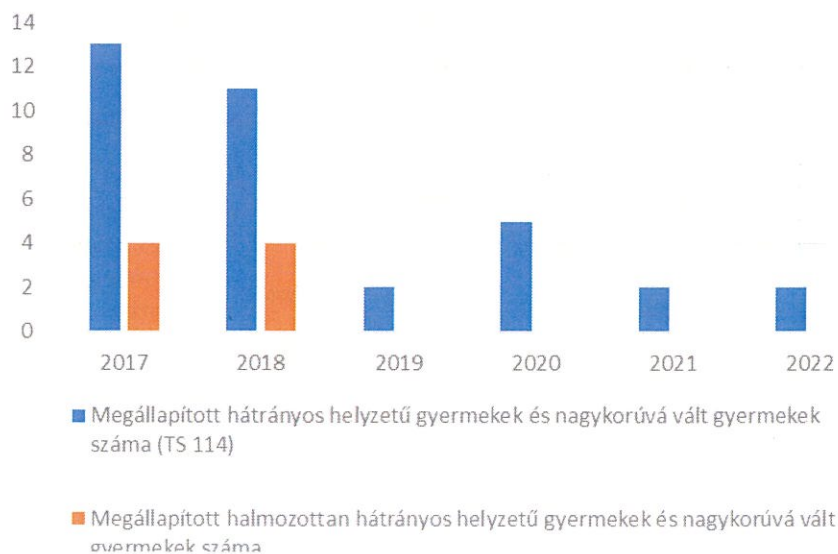
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2017	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2018	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2019	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2020	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2017	13	4
2018	11	4
2019	2	0
2020	5	0
2021	2	0
2022	2	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet

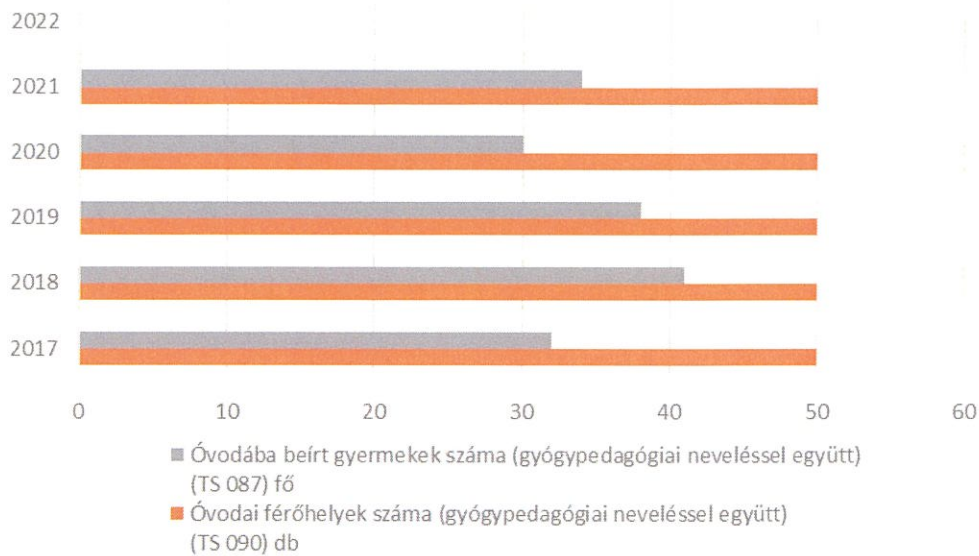

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

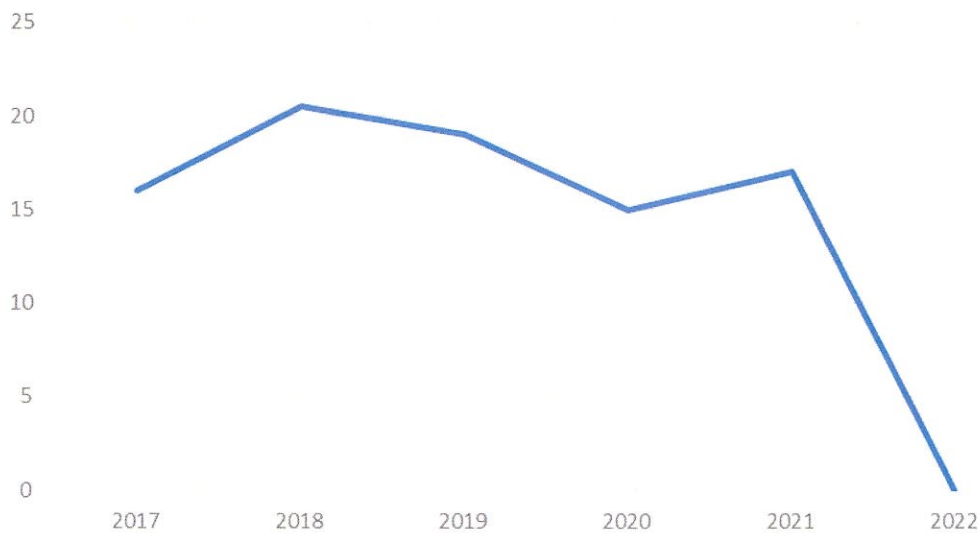
4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai						
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)
	fő	db	db	db	fő	db
2017	n.a.	2	50	1	32	0
2018	n.a.	2	50	1	41	0
2019	n.a.	2	50	1	38	0
2020	n.a.	2	50	1	30	0
2021	n.a.	2	50	1	34	0
2022	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar,
Önkormányzati adatgyűjtés

Óvodai férőhelyek

Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2017	0	1	1	22,00	4,55

2018	0	1	1	19,00	10,53
2019	0	1	1	20,00	5,00
2020	0	0	0	n.a.	n.a.
2021	0	0	0	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban

Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;
Jelenleg nincs iskola Mártélyon.

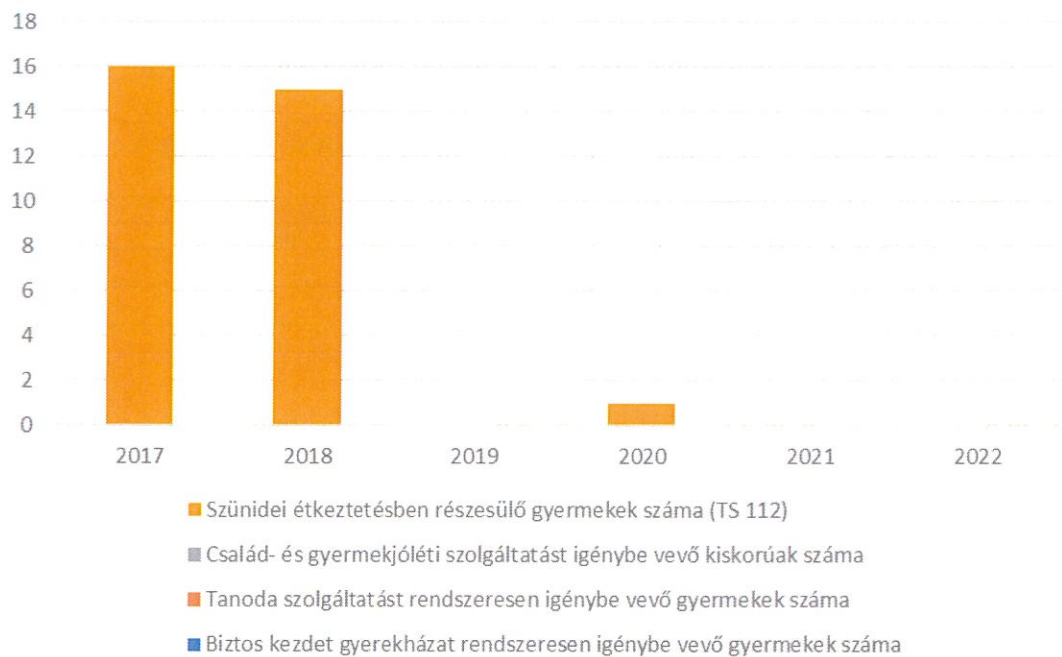
d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;
Jelenleg nincs iskola Mártélyon

e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.
Jelenleg nincs iskola Mártélyon.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2017	n.a.	n.a.	n.a.	16
2018	n.a.	n.a.	n.a.	15
2019	n.a.	n.a.	n.a.	0
2020	n.a.	n.a.	n.a.	1
2021	n.a.	n.a.	n.a.	0
2022	n.a.	n.a.	n.a.	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A településen 0-3 éves gyermekek korai fejlesztése hiányzik	Baba-mama klub
Kevés hasznos időt töltenek a településen a gyerekek, máshol tanulnak	Ifi Pont

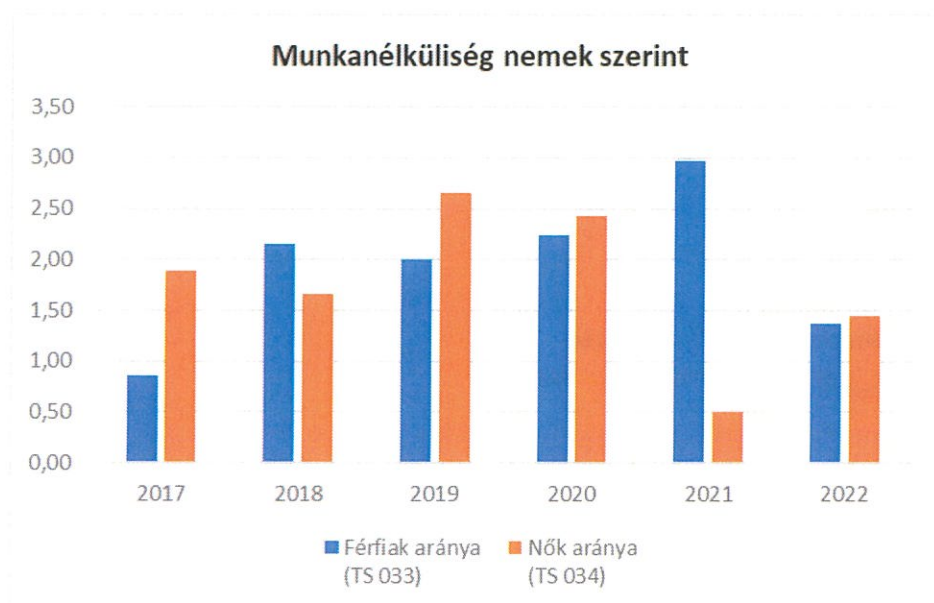
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskereső aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2017	0,86	1,89	1,38%
2018	2,16	1,66	1,91%
2019	2,01	2,66	2,34%
2020	2,24	2,43	2,34%
2021	2,97	0,5	1,74%
2022	1,37	1,45	1,41%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

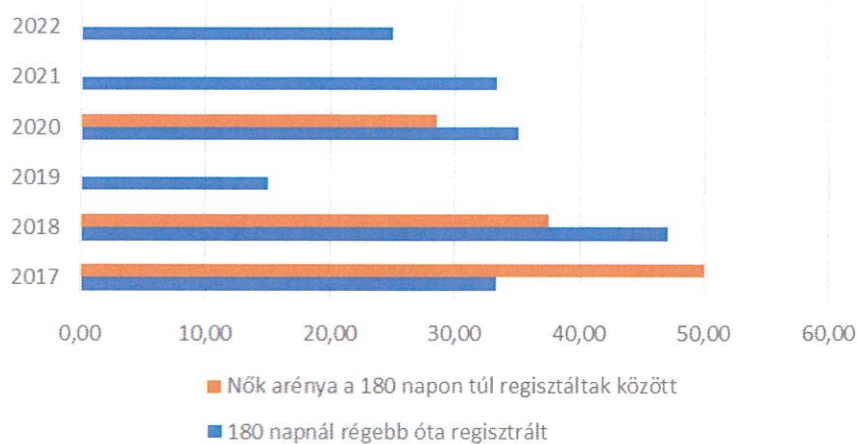

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélüliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2017	33,33	50
2018	47,06	37,5
2019	15	0
2020	35	28,57
2021	33,33	0
2022	25	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

180 napnál hosszab ideje álláskeresők

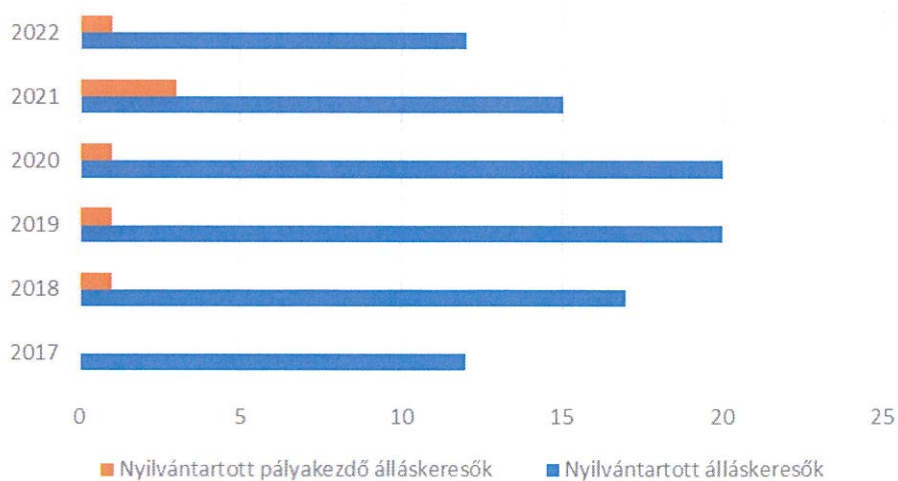

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma
(a 3.2.6. táblával azonos)

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2017	12	0
2018	17	1
2019	20	1
2020	20	1
2021	15	3
2022	12	1

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Álláskeresők

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban
A munkaügyi központ rendszeresen szervez képzéseket.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei
Jelenleg Mártélyon a közfoglalkoztatási programban illetve egy hely nagyvállalkozásnál van lehetőség alacsony iskolai végzettséggel elhelyezkedni.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2017	0	n.a.	-
2018	0,75	n.a.	-
2019	0,75	n.a.	-
2020	0,75	n.a.	-
2021	n.a.	n.a.	-
2022	0,75	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból

Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.

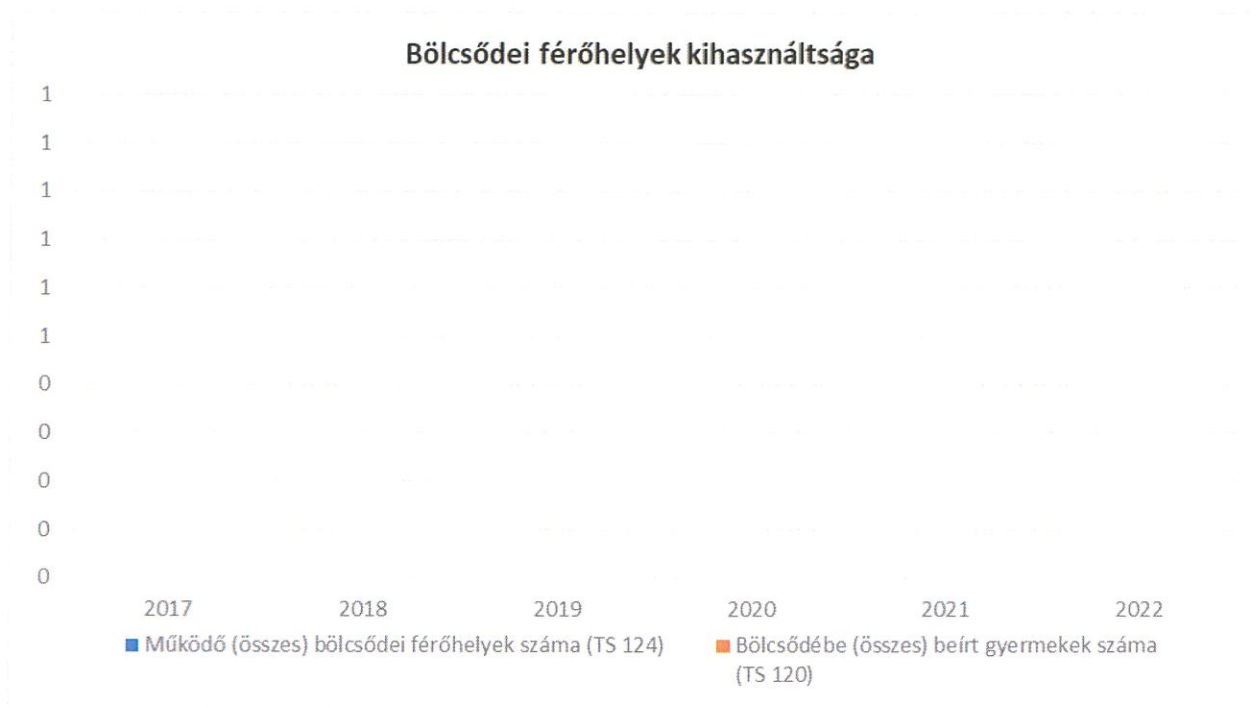
Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból

Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
krízis helyzetben igénybe vehető szolgáltatások nem ismertek	lakossági tájékoztatás
A településen élő nők körében magas a rákos megbetegedések száma	nőgyógyászati szűrővizsgálatok szervezése
Munkába állás problémába ütközik, mivel a gyerekeket nem tudja elhelyezni bölcsődébe	bölcsőde kialakítása, üzemeltetése

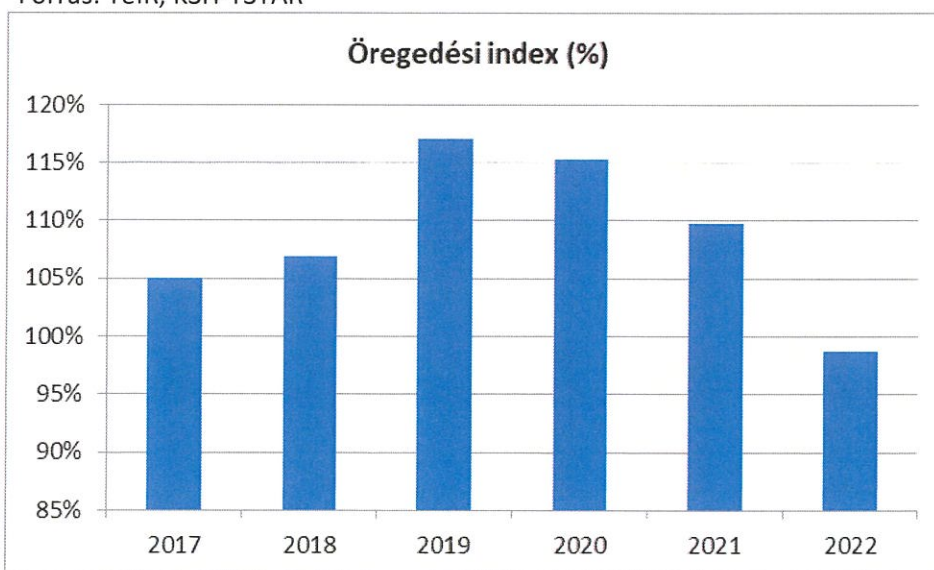
6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2017	211	201	104,98%
2018	216	202	106,93%
2019	233	199	117,09%
2020	241	209	115,31%
2021	247	225	109,78%
2022	244	247	98,79%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

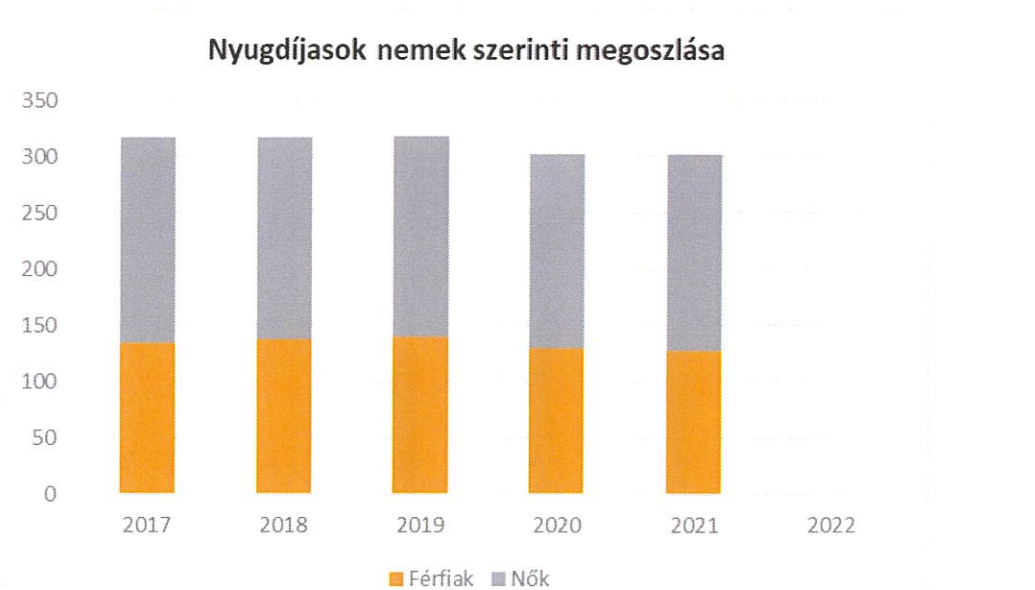
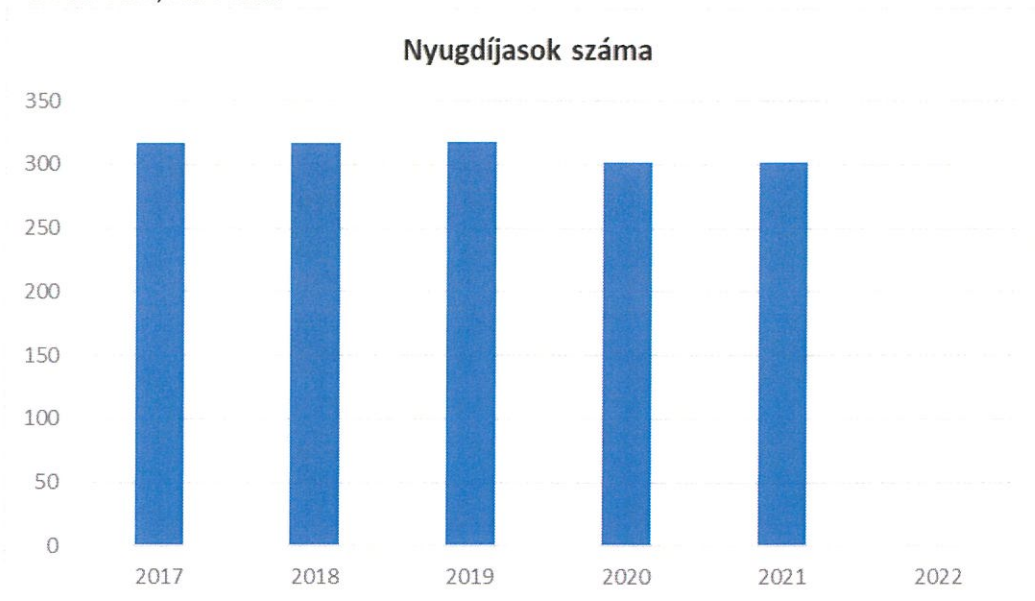

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
----	--	--	------------------

2017	135	182	317
2018	138	179	317
2019	140	178	318
2020	130	172	302
2021	128	174	302
2022	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

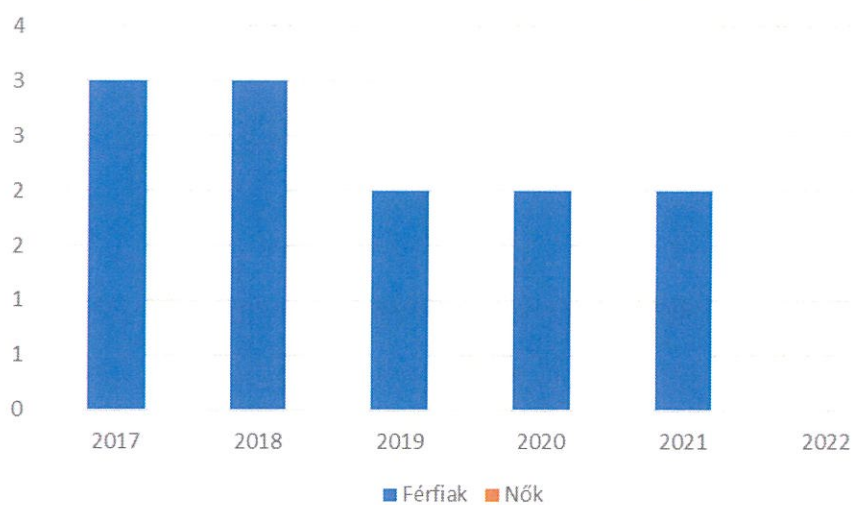
6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások

Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő)

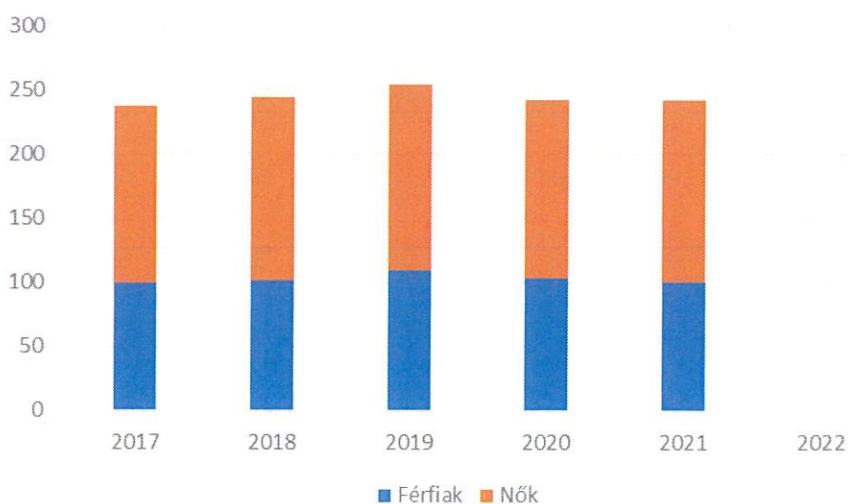
	száma (TS 067)	(TS 068)			száma (TS 071)	(TS 072)	(TS 134)
2017	3	0	100	137	0	7	2
2018	3	0	102	142	0	4	2
2019	2	0	110	144	0	4	2
2020	2	0	104	138	0	4	2
2021	2	0	101	141	0	4	2
2022	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	2

Forrás: TeIR,
KSH Tstar

Életkoron alapuló ellátás nemek szerint

Öregségi nyugdíjban részesülők nemek szerint

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)

Nyilvántartott álláskereső száma összesen	Év	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Fő összesen		12	17	20	20	15
41-45 év (TS 042)	Fő	1	2	4	2	1	2
	%	8,33%	11,76%	20,00%	10,00%	6,67%	16,67%
46-50 év (TS 043)	Fő	0	2	4	2	0	0
	%	0,00%	11,76%	20,00%	10,00%	0,00%	0,00%
51-55 év (TS 044)	Fő	3	1	0	2	0	0
	%	25,00%	5,88%	0,00%	10,00%	0,00%	0,00%
56-60 év (TS 045)	Fő	2	0	2	1	0	3
	%	16,67%	0,00%	10,00%	5,00%	0,00%	25,00%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	3	6	3	5	5	3
	%	25,00%	35,29%	15,00%	25,00%	33,33%	25,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

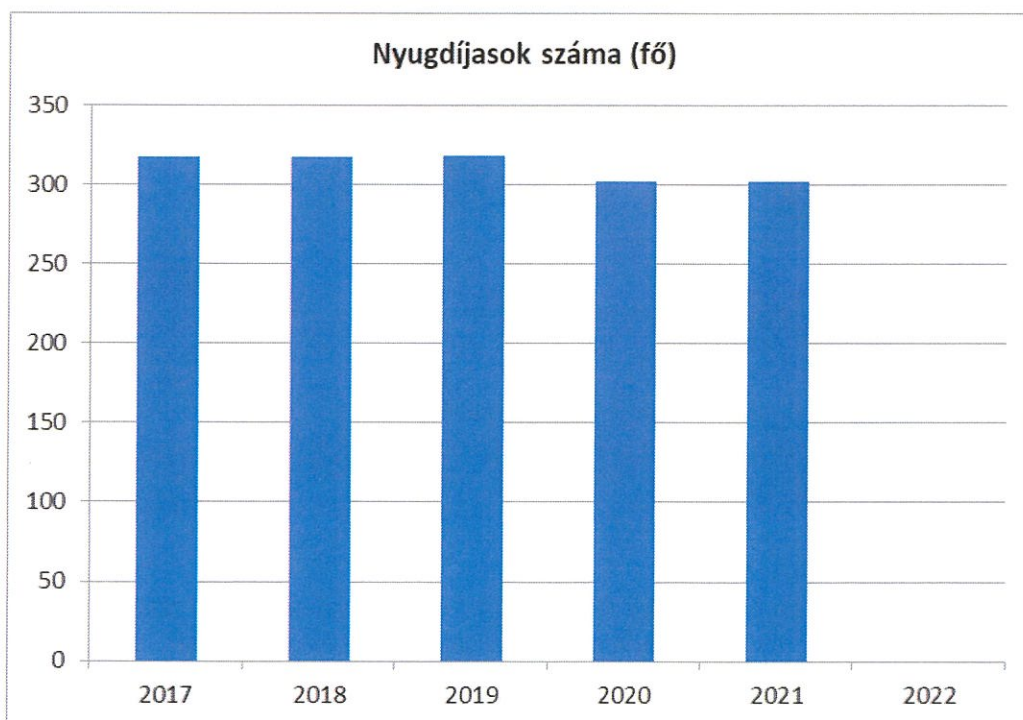
b) tevékeny időskor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

6.3. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma (Megegyezik a 6.1.1-es táblázattal)			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2017	135	182	317
2018	138	179	317
2019	140	178	318
2020	130	172	302
2021	128	174	302
2022	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

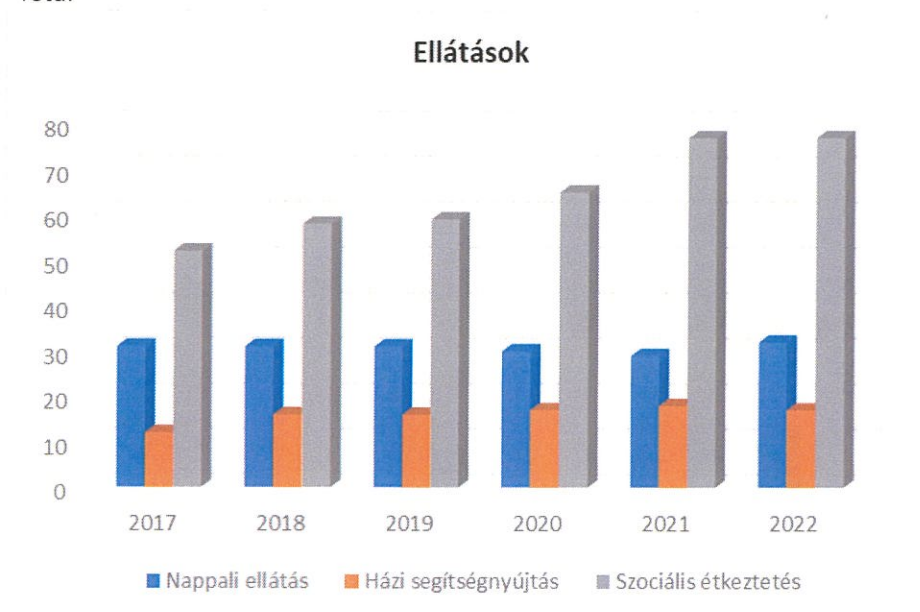
a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2017	211	31	12	52
2018	216	31	16	58
2019	233	31	16	59
2020	241	30	17	65
2021	247	29	18	77
2022	244	32	17	77

Forrás: TeIR, KSH

Tstar

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

A kulturális és közművelődési szolgáltatásokat a Mártélyi faluház és könyvtár, valamint a helyi Gondozási Központ biztosítja.

c) idősek informatikai jártassága;

A okos eszközök elterjedésével egyre több idős ember kényszerül ezen eszközök használatára. Ezen a területen viszont folyamatosan szükség van fejlesztésre, továbbképzésre.

d) a generációk közötti programok.

Fontos, hogy legyenek olyan programok, ahol a különböző generációk találkozhatnak, egymástól tanulhatnak.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A településen az időseknek a Gondozási Központ nyújt programokat, szolgáltatásokat.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

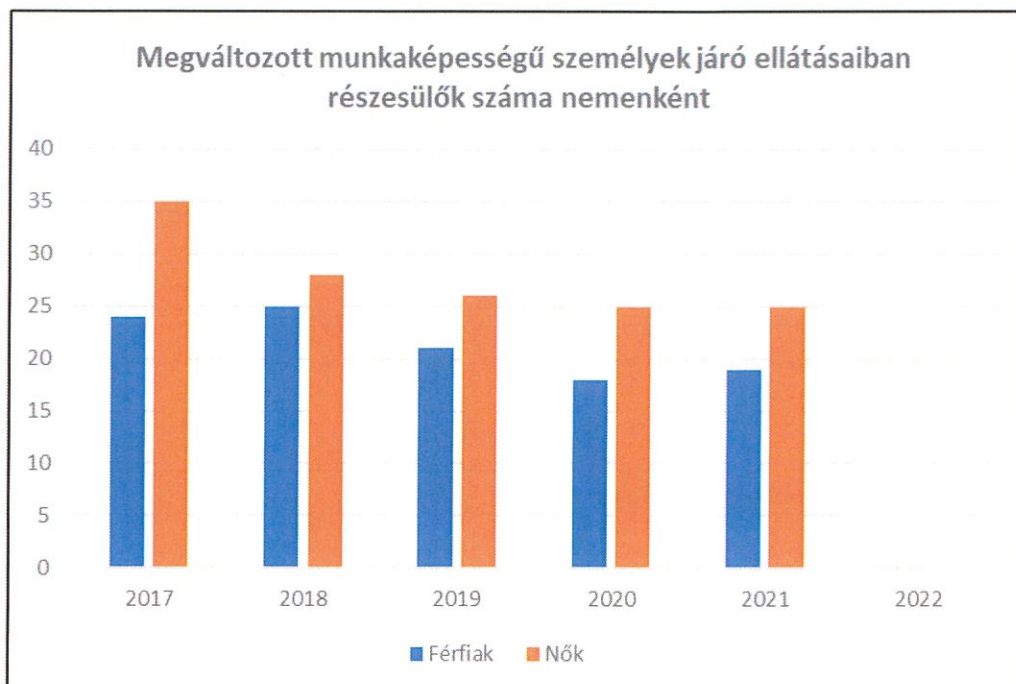
Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Településen élő idősek informatikai jártassága alacsony	Digitális Jólét Program
A társadalmi megbecsültséget nem érzékeli az idősebb generáció	Falumúzeum létrehozása, helyi értékeink megőrzése

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2017	24	35	59
2018	25	28	53
2019	21	26	47
2020	18	25	43
2021	19	25	44
2022	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma

Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

a) fogyatékkal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

Folyamatosan fel kell kutatni a fogyatékos munkavállalókkal is betölthető álláshelyeket. Javasolt önkormányzati szakember fogyatékos ügyi mentorrá, tanácsadóvá képzése.

b) munkavállalást segítő lehetőségek;

Tekintettel arra, hogy a jogszabályi módosulások a fenntartó tekintetében változást hoznak ezen szolgáltatások tekintetében, az önkormányzatok együttműködő partnerségi szerepben jelennek meg 2013- tól. Önkormányzatunk támogatja a 1257/2011 (VII. 21.) Korm. határozatban foglalt változásokat, a közösségben hozzáférhető szolgáltatások rendelkezésre bocsátása okán nyomon követjük a folyamatot egyrészt jogszabályi, másrészt finanszírozási szempontok mentén.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

Mártélyon nem működik fogyatékosokat ellátó intézmény. Az Add a Kezed Mozgássérültek Egyesülete szervezi a programokat és nyújtja a szolgáltatásokat a

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzügyi és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékos személyek minden információt megkapnak, ahhoz, hogy a számukra jogszabály szerint járó pénzügyi és természetbeni ellátásban részesüljenek.

7.3 A községi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

Településünkön működik egészségház, ahol házi orvos, fogorvos védőnői szolgálat van. A további ellátást Hódmezővásárhelyen lehet megkapni.

- b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;
A középületek akadálymentesítése megtörtént, viszont a járdák állapota nem megfelelő.
- c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;
Minden intézményt sikerült akadálymentesíteni az elmúlt években, viszont a járdák állapota nem megfelelő.
- d) munkahelyek akadálymentesítettsége;
Az önkormányzat munkahelyei akadálymentesítve lettek
- e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;
Településen az utak és járdák állapota nem megfelelő, ezért szükséges egy felújítási program ezen területen.
- f) fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossgal élő személyek nappali intézménye, stb.);
nem releváns
- g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).
nem releváns

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

A helyi programokat az Add a Kezed Mozgássérültek Egyesülete szervezésével valósulnak meg.

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A helyi problémákat és kezdeményezéseket az Add a Kezed Mozgássérültek Egyesülete segítségével orvosoljuk.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékossgal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A település intézményei közötti járdák a mozgáskorlátozottak számára nem használhatók	Akadálymentes környezet
A megváltozott munkaképességűek kapcsolatai, lehetőségei beszűkültek	Megváltozott munkaképességűek képzése

<i>Több célcsoportot érintő, településszintű intézkedések</i>	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Munkába állás problémába ütközik, mivel a gyerekeket nem tudja elhelyezni bölcsődébe	Vár a bölcsi
Idősek és a gyerekek között nincs kapcsolat	Intergenerációs programok

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);
- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;
- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;
- d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége
- e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;
- f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekváтан válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;
- b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.
- c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Magas az alacsony jövedelműek aránya a településen Megnövekedett rezsziárak	Továbbképzések és átképzések biztosítása Önfenntartó képzések, programok
Gyermekek	A településen 0-3 éves gyermekek korai fejlesztése hiányzik Kevés hasznos időt töltenek a településen a gyerekek, máshol tanulnak	Baba-mama klub Ifi Pont
Idősek	Településen élő idősek informatikai jártassága alacsony A társadalmi megbecsültséget nem érzékeli az idősebb generáció	Digitális Jólét Program Falumúzeum létrehozása, helyi értékeink megőrzése
Nők	Krízis helyzetben igénybe vehető szolgáltatások nem ismertek A településen élő nők körében magas a rákos megbetegedések száma	lakossági tájékoztatás nőgyógyászati szűrővizsgálatok szervezése
Fogyatékkal élők	A település intézményei közötti járdák a mozgáskorlátozottak számára nem használhatók A megváltozott munkaképességűek kapcsolatai, lehetőségei beszűkültek	Akadálymentes környezet Megváltozott munkaképességűek képzése
<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás</i>	Munkába állás problémába ütközik, mivel a gyerekeket nem tudja elhelyezni bölcsődébe Idősek és a gyerekek között nincs kapcsolat	Vár a bölcsi Intergenerációs programok

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák aktív tagjai a faluközösségnek.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők öngondoskodása fejlődjön, megélhetésük könnyebbé váljon.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek fejlesztését, közösségi emberré formálását.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek tudásának összegyűjtését, aktivitásuk fenntartását

Elengedhetetlennek tartjuk a nők egészségének megőrzését, munkába segítését.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők a településen akadálymentesen éljenek.

Az intézkedési területek részletes kifejtése intézkedésenként, kitöltése javasolt, opcionális)

A	Intézkedés címe:	Nők tájékoztatása
B	Feltárt probléma megnevezése	krízis helyzetben igénybe vehető szolgáltatások nem ismertek
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	R: nők megismerek az igénybe vehető szolgáltatásokat K: A társadalmi, kulturális, civil életben való aktív részvétel elősegítése H: a kiszolgáltatottság csökkentése
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Igényfelmérés, Tájékoztatás kapcsolati lehetőségekről Lebonyolítás
G	Az intézkedés felelőse	Egyházak, civilszervezetek
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2024. december 31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	a nők megismerik a helyi programokat, a társadalmi, kulturális, civil életben aktívan részt vesznek
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pályázati forrás, szociális szakemberek, civil szervezetek tagjainak bevonása
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	

A	Intézkedés címe:	Helyi értékeink megőrzése
B	Feltárt probléma megnevezése	Társadalmi megbecsültség hiánya az idősebb generációnál

C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	R: Idős emberek, különösen az egyedülállók programokba történő bevonása, a helyi érték folyamatos gyűjtése az érdeklődés felkeltése a közösségi élethez K: A társadalmi, kulturális, civil életben való aktív részvétel elősegítése, intergenerációs programok a fiatalokkal H: Az elmagányosodás csökkentése, társadalmi megbecsültség érzésének kialakulása
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Helyi értéktár folyamatos feltöltése Intergenerációs programok szervezése Lebonyolítás
G	Az intézkedés felelőse	Add a kezed egyesület Egyházak, civilszervezetek, polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2024. december 31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	a nők megismerik a helyi programokat, a társadalmi, kulturális, civil életben aktívan részt vesznek
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pályázati forrás, szociális és kulturális szakemberek, civil szervezetek, Gondozási központ tagjainak bevonása
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	R: Idős emberek, különösen az egyedülállók megismerik a helyi programokat, K: Megismerik a fiatalokat, civilszervezeteket H: A társadalmi, kulturális, civil életben aktívan részt vesznek
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés és felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzat közötti együttműködés megvalósulása érdekében az intézkedés együttműködés bemutatása
0. Településszintű probléma												
1	Vár a bölcsi	Munkába állás problémába ütközik, mivel a gyerekeket nem tudja elhelyezni bölcsődébe	Működő bölcsőde a településen	Költségvetési koncepció		Bölcsőde kialakítása, üzemeltetése	Polgármester	2025. augusztus 1.	Bölcsődebe járók száma, személyi nyilvántartás alapján.	Bölcsődei személyzetet és az intézményt az önkormányzat biztosítja pályázat alapján	5 év	
2	Intergenerációs programok	Idősek és a gyerekek között nincs kapcsolat	Gyerekek és idősek közötti kapcsolat kialakítása	Költségvetési koncepció		Programok szervezése idősek gyerekek bevonásával	Polgármester	2027. december 31. (negyed évenkénti programok)	A programokon résztvevők száma, jelenléti ív alapján	A programok szervezését a gondozási központ és az óvoda munkatársai végzik el, eszköz költségeit az önkormányzat vállalja	5 év	
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1	A mélyszegénységben élők megélhetési lehetőségeinek bővítése	Magas az alacsony jövedelműek aránya a településen	Továbbképzések átvezetése a biztositásra	Költségvetési koncepció		Ingyenes továbbképzések a biztositásra a mélyszegénységben élők számára	Polgármester	2027. november 30. (évente legalább 1 alkalommal)	Az alacsony jövedelműek aránya fokozatosan csökken a településen	A képzéshez szükséges anyagi forrásokat a humán erőforrás a szociális szövetkezet biztosítja pályázat útján. Termet a faluház biztosít.	5 év	

2	Segítés magadon	Megnövekedett rezsiárak	Önfenntartó képzések, programok	Költségvetési koncepció	Ingyenes képzések és programok biztosítása a mélyszegénységben élők számára	Polgármester	2027. november 30. (évente legalább 1 alkalommal)	Fokozatosan nő az önellátásban élők aránya a településen	A képzéshez szükséges anyagi és humán erőforrást a szociális szövetkezet biztosítja pályázat útján. Termet a faluház biztosít.	5 év
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	Baba-mama klub	A településen 0-3 éves gyermekek korai fejlesztése hiányzik	0-3 éveseknek szervezett fejlesztő programok	Költségvetési koncepció	A baba-mama klub heti rendszerességgel szerveződik meg. Szakemberek bevonásával segítséget nyújt a szülőknek különböző fejlesztési módszerek megismertetésével	Védőnő	2024. október 1-től kéthetente	Baba-mama klubon résztvevők száma, jelenléti ív	Termet a faluház biztosítja	5 év
2	Ifi Pont	Kevés hasznos időtöltenek a településen gyerekek, máshol tanulnak	Legyenek lokálpatrióták a fiatalok, hasznos időöltés támogatása	Költségvetési koncepció	Klubhelyiség kialakítása, programok szervezése fiatalok bevonásával	Polgármester	2025. október 31.	Klubtagok száma jelenléti ív alapján	A klubhelyiséget és vezetőt az önkormányzat biztosítja. Eszközök beszerzése pályázat útján.	5 év
III. A nők esélyegyenlősége										
1	Nők tájékoztatása	Krízis helyzetben igénybe vehető szolgáltatások nem ismertek	A kiszolgáltatottság csökkentése	Költségvetési koncepció	A célcsoport megismeri az igénybe vehető szolgáltatásokat	Polgármester	2027. december 31.	A társadalmi, kulturális, civil életben aktívan részt vesznek, jelenléti ív alapján	Pályázati forrás, szociális szakemberek, civil szervezetek tagjainak bevonása	5 év
2	Nőgyógyászati szűrővizsgálatok szervezése	A településen élő nők körében magas rákos megbetegedések száma	Nők egészségi állapotának javítása	Költségvetési koncepció	Egységműködve az Egészséges Vásárhely Programmal nőgyógyászati szűrővizsgálatok	Háziorvos	2027. december 31.	Résztvevők száma a kapcsolódó dokumentumok alapján	A szűrőbuszt az EVP biztosítja a szakemberekkel. A lehetséges költségeket az önkormányzat	5 év

																				helyben szervezése				Polgármester	2027. december 31.	Képzésbe bevont idők jelenléti iv alapján	Képzésbe bevont idők száma, jelenléti iv alapján	Informatikai terület, a képző szakembert egyéb költségeket a könyvtár biztosítja.	5 év	biztosítja			
IV. Az idősek esélyegyenlősége																																	
1	Digitális Program	Jó lét	Településen élő idősök informaticai jártassága alacsony	Településen élő idősök informaticai jártasságának növelése.	Költségvetési koncepció	Helyi értékek, hagyományok folyamatos gyűjtése	Helyi értékek, értéktár feltöltése, Falumúzeum létrehozása, idősök tapasztalatainak megismerése, fiatalok felé közvetítése intergenerációs programok segítségével	Polgármester	2029. december 31.	A programokon résztvevők száma, jelenléti iv alapján	A programok szervezését a vezetői központ munkatársai végzik el, eszköz költségeit az önkormányzat vállalja	5 év																					
2	Falumúzeum létrehozása, értékeink megőrzése	A társadalmi megbecsültséget nem érzékelő az idősebb generáció	A társadalmi megbecsültséget nem érzékelő az idősebb generáció	Helyi értékek, hagyományok folyamatos gyűjtése	Költségvetési koncepció	Helyi értékek, értéktár feltöltése, Falumúzeum létrehozása, idősök tapasztalatainak megismerése, fiatalok felé közvetítése intergenerációs programok segítségével	Polgármester	2029. december 31.	A programokon résztvevők száma, jelenléti iv alapján	A programok szervezését a vezetői központ munkatársai végzik el, eszköz költségeit az önkormányzat vállalja	5 év																						
V. A fogyatékkal élő személyek esélyegyenlősége																																	
1	Akadálymentes környezet	A település intézményei közötti járdák mozgáskorlátozottak számára nem használhatóak	Minden intézményhez felújított járdák legyenek kialakítva	Költségvetési koncepció	Helyi értékek, értéktár feltöltése, Falumúzeum létrehozása, idősök tapasztalatainak megismerése, fiatalok felé közvetítése intergenerációs programok segítségével	Polgármester	2029. december 31.	Akadálymentes járdák száma	Pályázatok, közmunkaprogram segítségével	5 év																							
2	Megváltozott munkaképességűek képzése	A megváltozott munkaképességűek kapcsolatai, lehetőségei beszűkültek	Településen élő csökkent munkaképességűek átképzése, informatikai jártasságának növelése, kapcsolataik bővítése	Költségvetési koncepció	Helyi értékek, értéktár feltöltése, Falumúzeum létrehozása, idősök tapasztalatainak megismerése, fiatalok felé közvetítése intergenerációs programok segítségével	Polgármester	2029. december 31.	Képzésbe bevont megváltozott munkaképességűek száma, jelenléti iv alapján	Informatikai terület az ÁMK biztosítja. Egyéb eszközöket és képző szakembert pályázat útján	5 év																							
3																																	
...																																	

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

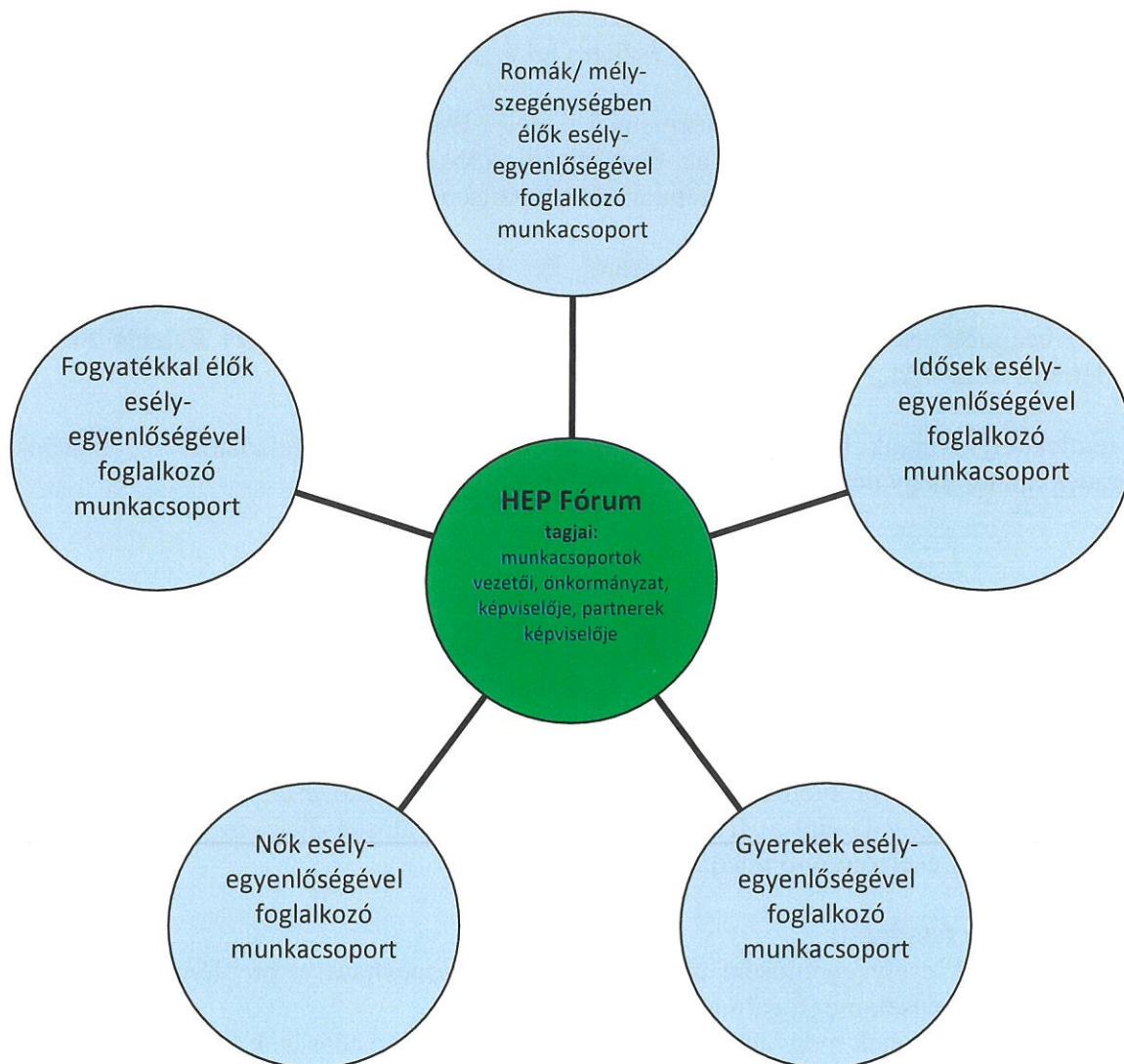
A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább két évente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzeti önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.

- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a **HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A város/község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően város/község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Dátum

Aláírás

A KÉPVISELŐ TESTÜLET ELFOGADÓ HATÁROZATÁNAK KIVONATA